

NDUDO NDAH YAHN DIHVO VO JESUCRISTO CHE DIRUN SAN JUAN

¹ Cuahn che metah cuhnde iyehñse ne, a va ama ihyan che duche ye Ndudo yahn Dendiohs. Ihyan min ne, nduco ye Dendiohs Chida, ne Dendiohs ye. ² Nde nan che canan nducuahn ne, a nduco ye Dendiohs. ³ A nduco ye Dendiohs dendah ye nducuahn. Ndendi ndendita che va ne, a nduco ye dendah ye. ⁴ Ihyan min ne, a va cade che chi ye, ndedevahn ye ihyan iyehñse, ne anduhñeça dave yahn yahn che ri ro dave nan ihyan ne, tihça ihyan min, te chicuahn ye ndudo yahn Dendiohs ihyan. ⁵ Quechica ye van ihyan nunde, chicuahn ye ihyan, ne andahre nahn ndahco ndiya ihyan chahn vederihquentiyon yahn ye, ate hua chicha ye, te vederihquentiyon yahn ye ne, anduhñeça dave yahn yahn che rendihco dave nan che man.

⁶ Ama yune ne, tendahnun Dendiohs ama ihyan che duche ye Juan, ⁷ cah ye vederihquentiyon ihyan che cuahndudo ye ndudo yahn ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehñse, ça va che cahnevan nducoyaca ihyan, ne cotahno ye. ⁸ Juan ne, ndiyu man ye che ndedevahn ye ihyan iyehñse, te vederihquentiyon che quenán cuma ye ne, che cuahndudo ye yahn ihyan min che a va cade che chi ye. ⁹ Ro che quechica Juan cahndudo ye ne, a cochi nino ro che cuanan ntiyon yahn ihyan min che cacuahn ye nducoyaca ihyan iyehñse nduhça che nahn Dendiohs che runeçade cuahtechica ye.

¹⁰ Ihyan min che duche ye Ndudo yahn Dendiohs ne, nda ye iyehñse, ne andahre nduco ye Dendiohs dendah ye iyehñse, ate ihyan iyehñse ne, chacondah vedame ye

ihyan. ¹¹ Nda ye muhn iyehnse cuh che dendah man ye, ate ihyan naci^on yahn ye ne, chaondah vedame ye ihyan. ¹² Me ihyan che nevahne^cun ye ihyan, chitahno ye ihyan ne, numacuahn vederihquentiyon yahn ye, ndahco ye ihyan chahn tah Dendiohs, nedin daya ye ihyan. ¹³ Ihyan chahn ne, chi daya Dendiohs ihyan, ndiyu cava ndata yahn ye, nde huane yahn che tihca nahn indih^te yahn ye, te man Dendiohs nedin daya ye ihyan.

¹⁴ Ihyan min che du^che ye Ndudo yahn Dendiohs ne, ndo ye nduhca ihyan iyehnse, ne quechica ye neve nduyo van nuhn. Ndi^hchero nuhn che ama yudo vederihquentiyon quen^an cuma ye, ne tumacadiⁿo nuhn che Daya Dendiohs Chida ihyan. Metah nde ama ihyan nduhca ye. Ama chahte vedeyahino quen^an cuma ye man, deman ndudo cuaco chicuahn ye man. ¹⁵ Ama yune ne, rahn Juan yahn ihyan min tuhca:

—A ihyan tih che rente^o yahn ye ro menan me cuahn che rahn ri nchu^hn che cochi ama ihyan che tahque chahte vederihquentiyon quen^an cuma ye che co u, te a va ye nde ro che metah cuhnde iyehnse.

¹⁶ Ihyan min ne, numacuahn vederihquentiyon chahte yahn ye, redin yahino ye nducoyaco vo. ¹⁷ Ihyan min ne, Dihvo vo Jesucristo, che dechuh Dendiohs ihyan, chicuahn ye Ndudo yahn ye man, yahn vedeyahino yahn ye man, ne chemin ne, tahque yudo che co vederihquentiyon che dirun Moises. ¹⁸ Nde ama ihyan, hua ndihche ye Dendiohs Chida. Ate Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Daya man ye, che ama yahino ye ne, a ihyan min che chicuahn ye uvo taca ye.

Juan Bautista ne, rahn ye yahn Dihvo vo Jesucristo

¹⁹ Ama yune ne, sahn ndinan yahn naci^on yahn Israel che vate se yan Jerusalen ne, dechuh se ama o chidocuyan

ndinan man, sahn levita che redin se cudado nan ta man, che chahn se tumerune se Juan deh vederihquentiyon quenan cuma ye. ²⁰ Juan ne, rahn cuaco ye ri ye sahn chahn:

—U ne, ndiyu ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehnse.

²¹ Tumerune se ihyan:

—¿Duh ndih tuhme ne? ¿A ndih che profeta Elías ne? Ndahconan Juan yahn se:

—Ndiyu u.

Tumerune tun se ihyan:

—Tuhme, ¿a ndih ihyan profeta che a va cade che chi ye ne?

Ndahconan Juan yahn se:

—Ndiyu u.

²² Ndaconan tumerune se ihyan:

—¿Deh vederihquentiyon quenan cuma ne ne?, te va che necah cuande nuhn ihyan ndinan yahn nuhn che tahve ye nuhn. ¿A hua co cahma ne co ne nuhn deh ntiyon quechica ne ne?

²³ Ndahconan Juan yahn se:

—Ntiyon che quechicá ne, che rahndudó yahn nan che metah duhva nduhca che dirun ihyan profeta Isaías tuhca: “Cuihcoyan nchuhn chedave yahn ne cava che nevahnecon ne Dihvo vo cuahn che nda ye.”

²⁴ Sahn ndinan che dechuh se sahn chahn ne, fariseo se.

²⁵ Rahn se ri se Juan:

—Nducote ndiyu ndih ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehnse, nde huane Elías, nde huane profeta min ne, ¿deh cuande che rehdene ne ihyan tuhme?

²⁶ Ndahconan Juan, ne rahn ye ri ye sahn:

—Ntiyon che quechicá ne, che rihcoyán chedave yahn ihyan cava che nevahnecon ye Dihvo vo, ne chemin che rehdenuné ihyan. Ihyan min ne, quechica ye nación yuhn vo, ne nde hua rendihche nchuhn ihyan. ²⁷ A va ye nde ro che metah cuhnde iyehense, ne a va cade che chi ye tah cuahn adiva che co u. U ne, nde hua rigonun chihvé cava che có mare ama sahn decahya yahn ye.

²⁸ Ro min ne, quenan Juan rehdenune ye ama cuan nan che duche Betábara, chihto ico Jordán, lado cuahn nan che riquenda h yahn. Min che chahn sahn chahn tumerune se ihyan.

Juan Bautista ne, rahn ye yahn Dihvo vo Jesucristo che a ihyan min che nedihve ye nunde yahn ihyan iyehense

²⁹ Tama ro me ne, nda nino Dihvo vo, ne cuahn che ndihchero Juan ihyan ne, rahn ye ri ye ihyan che chenun ye min:

—Condihche nchuhn. A ihyan tih che dechuh Dendiohs ihyan. Nduhca ama itecuche lihn che co te vedino cava nunde yahn ihyan ne, tihca ye, cahco mendahn ye ihyan coh ye, nedihve ye nunde yahn ihyan iyehense. ³⁰ A ihyan tih che renté yahn ye ro min cuahn che tuhca rahn: “Cochi ama ihyan che tahque chahte vederihquentiyon quenan cuma ye che co u, te a va ye nde ro che metah cuhnde iyehense.” ³¹ Ro menan me ne, nde hua devanó che a ihyan tih, ihyan che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense. Ate nducote a devanó che va che chi ye ne, chemin che rehdenuné ihyan nación yuhn vo Israel, cava che cuahteyan ye, ne nevahnecon ye ihyan.

³² Namin rahn Juan ri ye ihyan chahn:

—Ndhcheró Vaco Ndah yahn Dendiohs, nduhca ama icui, chiya, ne quenun ihyan tih. ³³ Ro menan me ne, nde hua devanó duh ihyan che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense, ate Dendiohs, ihyan min che dechuh

ye u cava che cuehdenuné ihyan yan ne, rahn ye ri ye u: “Ihyan che ndihchero che co Vaco Ndah yahn, conun ihyan ne, a ihyan min che din ye che conun Vaco Ndah yahn ihyan yahn.” ³⁴ Man ne, a ndihché ihyan, ne rahn ri nchuhn te Daya Dendiohs ihyan.

Ihyan che chinduco ye Dihvo vo Jesucristo cuahn che canan din ye ntiyon yahn ye

³⁵ Tama ro me ne, a min tun quenan Juan nduco o ihyan che rinduco ye ihyan. ³⁶ Ura min ne, ndihchero ye che chuh Dihvo vo, ne rahn Juan ri ye ihyan chahn:

—A ihyan tih che dechuh Dendiohs. Nduhca ama itecuche lihn che co te vedino cava nunde yahn ihyan ne, tihca ye, te cahco mendahn ye ihyan coh ye, nedihve ye nunde yahn ihyan iyehhse.

³⁷ Chihnevan ihyan che o chahn che tihca rahn ye, ne cuahn ye cuahn nan cuahn Dihvo vo cava che conduco ye ihyan. ³⁸ Ndaconan Dihvo vo, ndihchero ye ihyan chahn, ne tumerune ye:

—¿Deh renuhn nchuhn?

Ndahconan ihyan chahn yahn ye:

—Ihyan Ricuahn, nuhn ne, cochi nuhn, te nahn ndihchero nuhn ti vaco ne.

³⁹ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuhn vo nduco nchuhn, ndihchero ne.

Tuhme cuahn ihyan chahn nduco ye nan che quenan ye, ne nducote a ri tenduh nan rahco cun a chino ura min ne, chahtenan ye nduco vih.

⁴⁰ Ama cha ihyan chahn ne, duche ye Andrés, dihno Simón Pedro. ⁴¹ Ihyan min ne, cuahn che ndaca ye min ne, dinoca chahn ye chinuhn ye dihno ye Simón, ne cuahn che ntaca vih ye ne, rahn ye ri ye ihyan:

—Ntaca nuhn ihyan min che Mesías.

Ihyan nación yahn Israel ne, rahn ye “Mesías” yahn ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense.

⁴² Ndetahno quenda ye dihno ye nan quenán Dihvo vo, ne cuahn che nda ye ne, rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Di ne, doche Simón, daya Jonás, ate man ne, ndahcó che doche Cefas —che nahn cahma Pedro.

Dihvo vo Jesucristo ne, yahve ye Felipe nduco Natanael cava che conduco ye ihyan

⁴³ Cuahn che a chi cun ro min ne, tahn nun Dihvo vo ama ihyan che duche ye Felipe, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Cuhn vo, condoque u.

Tuhme cuahn Dihvo vo nduco ihyan che rinduco ye ihyan estado yahn Galilea. ⁴⁴ Felipe ne, yan Betsaida yan vaco ye. Dama yan vaco ye nduco Andrés man, Pedro man. ⁴⁵ Ura che cuahn Felipe ne, chinuhn ye ama amigo yahn ye che duche ye Natanael, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Ntaca nuhn ihyan min che dirun Moisés man, ihyan profeta man, yahn ye. Ihyan min ne, duche ye Jesús daya José. Nazaret yan vaco ye.

⁴⁶ Rahn Natanael ri ye Felipe:

—¿Taca che yan min quendah ama ihyan che cochihve ye?

Ndahconan Felipe yahn ye:

—Cuhn vo ndoque, ne ndihchero man.

⁴⁷ Cuahn che nda ihyan chahn min ne, nte Dihvo vo yahn Natanael, ne rahn ye:

—Ihyan cuh che cuaco ne, redin yahn che cahmo vo yahn ye che ihyan nación yahn Israel ihyan, te hua o nan o chende ye.

⁴⁸ Cuahn ino Natanael, ne rahn ye:

—¿Taca che a rendihche ne u?

Ndahconan Dihvo vo yahn ye:

—Ndihcheró di nde ura che metah yahve Felipe di, ura che ve min man yahn higo me, ne a checadinó nduhca ihyan di.

⁴⁹ Tuhme rahn Natanael ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, ndih che Daya Dendiohs, ndih che Rey yahn nación yuhn vo Israel.

⁵⁰ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Chitehne u, yahn che rahn rí di che ndihcheró di man yahn higo me man, yahn che checadinó nduhca ihyan di man, ate rahn rí di te nde hua cahñ ine cava chemin, te coman ndihchero vederihno che tahque rahte ca.

⁵¹ Namin rahn ye ri ihyan chahn:

—Cuaco rahn rí nchuhn te cuhnde ro vederihquentiyon chahte yahn Dendiohs che te ye quenán cumá, ne anduhneca ndete che condah vahchetero, ndihchero ne u che rinducó nducoyaca ihyan, che cuahn cochi ángel yahn ye nán.

2

Vihco che rihnevaco ihyan yan Caná, estado yahn Galilea

¹ Cuahn che a co ino ro che chinduco Felipe man, Natanael man, Dihvo vo ne, chihnde ama vihco che rihnevaco ihyan, ama yan che duche Caná, estado yahn Galilea. Chaco Dihvo vo ne, a quenán ye min. ² Namin Dihvo vo nduco ihyan che rinduco ye ihyan ne, yahve ihyan che redin vihco me ihyan cava che cahñ ye conduco ye. ³ Cade mendahn vihco me ne, a chihno vino, ne rahn chaco Dihvo vo ri ye ihyan:

—A chihno vino yahn ihyan sih. ¿A hua conen tah ihyan?

⁴ Ate rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Chacó, metah deh cuande che çahma ne nducó yahn vino, te metah nda ura che cuhnde ro vederihquentiyon che quenán cumá.

⁵ Tuhme rahn chaco ye ri ye sahn che chenán se rínan se nan vihco me:

—Codínahn nchuhn nducuahn che çahcantiyon ye.

⁶ Min vate an chite rahte che demán tu ndi ndah. Chite chemín chan ne, che retoh ihyan nación yahn Israel, rih ye nune che renano ye dehtenduh çava che co vihco nduhça costumbre yahn ye. Queri ama chite chemín chan ne, rahn tenduh ama ciento litro nune. ⁷ Rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Cuedecuto nchuhn nune chite che tihchan vate tan.

Cuahn che a chihno decuto nahn se chite chahn ne, ⁸ tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Man ne, cuetendah nchuhn tah, ne çah ne ndaço ndihte.

Dínahn sahn chahn, ⁹ ne çah se ndaço ndihte me, dechihn ye. Nune me ne, a ntaçonda vino, nde hua devano ndaço ndihte me ti chica, atenán sahn chahn. Tuhme çah ye sahn che rihnevaco me, ¹⁰ ne rahn ye ri ye sahn:

—Nducoyaca ihyan che redín ye vihco ne, dinoca vino ndah reça ye, ne cuahn che a ya ndih ihyan ne, reça ye vino ndere. Me di ne, ¿dehra cuande che denderen che redín, nde man tendah vino ndah?

¹¹ Tihça chi che canán din Dihvo vo vederihno, min yan Caná, estado yahn Galilea, chihco ro ye che ama yudo vederihquentiyon che quenán cuma ye, ne ihyan che rínduco ye ihyan ne, chitahno ye ihyan. ¹² Chihno min ne, cuahn Dihvo vo yan Capernaum nduco chaco ye man, dihno ye man, ihyan chahn che rínduco ye ihyan man, ne min chahtenan ye nduco vih neve ro.

Dihvo vo Jesucristo ne, ndetendah ye sahn che rendihcue se dehtenduh, chenun se chete yaco

¹³ Cuahn che a nda nino vihco ro yudo che renun van ihyan naci3n yahn Israel ne, cuahn Dihvo vo yan Jerusal3n. ¹⁴ Cuahn che nda ye min ne, cuahn ye chete yaco chahte, ne min chenun sahn che rendihcue itenine man, sahn che rendihcue itecuche man, sahn che rendihcue icui man. Namin min chenun sahn che rendahcorun tume, vate se nan mesa yahn se. ¹⁵ Tuhme din chine ye ama ndi ihyo, ne nduco chemin ndetendah ye sahn chahn chete yaco, nde nduco itenine yahn se man, itecuche yahn se man. Me sahn che rendahcorun tume chahn ne, chih muhn chih min ye mesa yahn se, chihtera ye tume me ndiyahn. ¹⁶ Me sahn che rendihcue icui chahn ne, rahn ye ri ye sahn:

—¡Cuahn nchuhn cuahn chevah nduco dehtenduh yahn ne! ¡Hua tuma ne yaco yahn Chidá cava che ndihcue ne dehtenduh yahn ne!

¹⁷ Ura min ne, nta tin ihyan che rinduco ye ihyan nduhca che a ndirun yahn ye nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “¡Ama yahin3 yaco yahn ne! ¡Hua cuahnecu3n che ndere din ihyan, cuahtenun ye chete!”

¹⁸ Sahn ndinan yahn naci3n yahn Israel che redin se cudado min ne, rahn se ri se Dihvo vo:

—Codin ama vederihno, ndihchero nuhn, cuhnde ro deh vederihquentiyon che quenan come che tihca redin.

¹⁹ Rahn ye ri ye sahn:

—Ndete che ndahtera nchuhn yaco cuh ne, cuihno ino ro ne, nedin numá.

²⁰ Tuhme rahn se ri se ihyan:

—O raco an nduyo chendah ihyan, che dendah ye yaco cuh, ¿a rahque che nduco ino ro no nedin nome?

²¹ Sahn chahn ne, hua chenahn se. Rahco se che yahn yaco che nti min che tihca rahn ye. Ate rahn ye yahn man ye, ndiyu yahn yaco. ²² Nda ro che ndedetuhche Dendiohs ihyan van tenahn ne, tuhme nta tin ihyan apóstol yahn ye yahn che tihca rahn ye, ne chitahno ye Ndudo yahn Dendiohs, chenahn ye che nduco ndudo che tihca rahn ye ne, conahn che va che ntuche ye van tenahn.

Dihvo vo Jesucristo ne, a devano ye deh che rendedecadino ihyan

²³ Numanahn che quenan Dihvo vo yan Jerusalén ro yudo me ne, ama yahn ihyan chitahno ye ihyan, yahn vederihno che din ye. ²⁴ Ate Dihvo vo ne, hua chichahtino ye ihyan chahn, te a devano ye nduhchan ihyan iyehense, rendacorun ye vederendedecadino yahn ye. ²⁵ Hua rendotenan ye che cahma ihyan nduco ye tanchan ye, te a man ye devano ye deh che rendedecadino queri ama ihyan.

3

Nicodemo ne, chendihchero ye Dihvo vo Jesucristo

¹ Chihnde ama ihyan, partido yahn fariseo, che duche ye Nicodemo. Ihyan min ne, nduco ye van ihyan ndinan yahn ihyan nación yahn Israel. ² Tuma ye ama vino, chahn ye chendihchero ye Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, a devano nuhn che Dendiohs dechuh ye ndih cava che cacuahn ne nuhn, te nde ama ihyan hua co din ye vederihno che redin ne, ndete che hua nduco Dendiohs ihyan.

³ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cuaco rahn ri ndih te cava che nedin yahn Dendiohs ihyan, cahcantiyon ye ihyan ne, va che cuahteyan ye quenuma ra.

⁴ Cuahn ino Nicodemo chi, ne rahn ye ri ye ihyan:

—¿T̄ač̄a chemin? ¿T̄ač̄a co ndonun ȁma ihyan che a ndico ye chete chaco ye ç̄ava che ndaconan cuhndeyan ye?

⁵ Ndahconan Dihvo vo, ne r̄ahn ye ri ye ihyan:

—Cuȁco r̄ahn rí ndih te ne, atenan ihyan che din Vaco Ndah yahn Dendiohs che ndacorun vederendedecadino yahn ye, ndo ye ihyan ra, cuedenune ye ne, atenan ihyan chahn che nedin yahn Dendiohs ihyan, ç̄ahcantiyon ye ihyan. ⁶ Daya ihyan iyehñse ne, ihyan nunde. Ate ihyan che redin Vaco Ndah yahn Dendiohs che rendacorun vederendedecadino yahn ye, rendo ye ihyan ra ne, quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan. ⁷ Hua ç̄ahn ino ne yahn che r̄ahn rí ndih: “Nducoyȁca ihyan, nahn che ndacorun vederendedecadino yahn ye, ndo ye ihyan ra.” ⁸ Yuhne ne, rano muhn min, ne andahre rihnevan ne, ate hua devano ne ticuahn rechi, nde huane ticuahn rahn. Atihnoç̄a Vaco Ndah yahn Dendiohs, te hua devano ne t̄aç̄a redin che rendacorun vederendedecadino yahn ihyan, rendo ye ihyan ra.

⁹ Tuhme tumerune Nicodemo ihyan:

—¿T̄ač̄a che r̄ahn ne?, te hua renáhn.

¹⁰ R̄ahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—¿T̄ač̄a che ihyan ricuahn yahn ihyan nación yahn Israel ndih, ne hua renahn ne che r̄ahn nduco ne? ¹¹ Cuȁco r̄ahn rí ndih te nuhn ne, r̄ahn nuhn ri nuhn nchuhn yahn dehtenduh che devano nuhn mañ, che a ntihche nuhn mañ, ate nchuhn ne, hua ritahno ne. ¹² Nducote hua ritahno nchuhn che renté nduco ne yahn dehtenduh che ri iyehñse ne, tahque hua cotahno ne ndete che nté nduco ne yahn vahchetero.

¹³ Nde ȁma ihyan iyehñse ne, hua nahn ye vahchetero, ç̄ava che co nte ye yahn. Atenan u che rinducó nducoyȁca ihyan, te min chicá, ne min va che ndaconán. ¹⁴ Nduhç̄a

che chaconahn Moisés cu che ntave ye me tin ama yahn min yahn nan che metah duhva ne, tihca u che rinducó nducoyaca ihyan ne, va che cuaconahn yah ihyan u nan ama cruz, ¹⁵ cava che ndevahn nducoyaca ihyan che cotahno ye u, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

Nduhca che din yahino Dendiohs ihyan iyehanse

¹⁶ Tihca, te ama yahino Dendiohs ihyan iyehanse, ne andahre ama ndiyahn ra Daya ye, ate chihco mendahn ye ihyan, cava che nducoyaca ihyan che cotahno ye ihyan min ne, ndevahn ye, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ¹⁷ Dechuh Dendiohs Daya ye muhn iyehanse cuh, ndiyu cava che din ye castigo ihyan iyehanse, ate cava che cotahno ihyan iyehanse ihyan min, ndedevahn ye ihyan.

¹⁸ Ihyan che ritahno ye Daya Dendiohs ne, hua co ye castigo. Ate ihyan che hua ritahno ye ne, a vate mendahn ye che co ye castigo, te hua ritahno ye Daya man Dendiohs. ¹⁹ Ihyan che hua ritahno ye Daya Dendiohs ne, a vate mendahn che co ye castigo, te nda ihyan min muhn iyehanse cuh, chicuahn ye Ndudo yahn Dendiohs, ate ihyan chahn ne, tahque yeno ye che quendi ye cuahtendihco ye nunde, ne chemin che hua chitahno ye. ²⁰ Nducoyaca ihyan che riquendi ye rahtendihco ye nunde ne, rahcotahn ye yahn Ndudo yahn Dendiohs. Hua renevahnecun ye, te hua nahn ye che cuhnde ro nunde yahn ye. ²¹ Ate ihyan che runecade vatechica ye ne, renevahnecun ye Ndudo yahn Dendiohs, cava che cuhnde ro che rinduco Dendiohs ihyan nan dehtenduh che redin ye.

Juan Bautista ne, quendi ye nte ye yahn Dihvo vo Jesucristo

²² Chihno min ne, cuahn Dihvo vo nduco ihyan che rinduco ye ihyan, estado yahn Judea. Min chahtenan ye neve ro, ne chidama ihyan, chedenune ye. ²³⁻²⁴ Ro min

ne, metah din se preso Juān, ne quenān ye āma cuān nān che duche Enón, nino yān Salim, rehdenune ye ihyan che renda ye, te min ne, āma va nune.

²⁵ Tāhn min ne, ndā āma o sāhn ndinān yahn naciōn yahn Israel, ne chahtecuhn chende se nduco ihyan che rinduco ye Juān, ndāhchenan se che redenune ihyan.

²⁶ Tuhme chahn ihyan chahn chengo ye Juān:

—Ihyan Ricuahn, ihyan che nduco ne cuahn che quenān ne viche lādo cāh yahn ico Jordán, che nte ne yahn ye nduco nuhn ne, mān ne, rehdenune ye ihyan, ne āma yāhn ihyan rinduco ye ihyan.

²⁷ Rāhn Juan ri ye ihyan:

—Queri āma vo ne, a mān Dendiohs ndihco ye tāh vo ntiyon che redin vo. ²⁸ A rāhn cuacó rí nchuhn te ndiyu u, ihyan che a va cāde che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehñse, te ntiyon che ndihco Dendiohs tāh ne, che cāhcoyān chedave yahn ihyan cāva che nevahñecun ye ihyan min. ²⁹ Nān vihco che rihnevāco ihyan ne, āma ri yeno ndāco ndihche cuahn che ndihchero ye che yeno sāhn che cahnevāco se, te a devano ye te ndāhcā rinahn ntiyon che quenān ye. Atihnoçā u, te āma ri yenó yahn che āma ri yāhn ihyan rinduco ye ihyan min. ³⁰ Ihyan min ne, a va cāde che co chahte ntiyon yahn ye, ne u ne, a va cāde che cuihno ntiyon yāhn.

Dihvo vo Jesucristo ne, a vahchetero chica ye che ndā ye muhn iyehñse cuh

³¹ Dihvo vo ne, chica ye vahchetero, ne ndinān ye yahn nducoyāco vo. Ihyan iyehñse ne, rahndudo ye demān yahn dehtenduh che ri iyehñse cuh. ³² Ihyan min ne, rahndudo ye yahn dehtenduh che ri vahchetero, che ndihche ye mān, chihñevan ye mān, ate atenān āma o ra ihyan ritahno ye. ³³ Ihyan che ritahno ye ne, reçāh

dito ye Ndudo yahn Dendiohs che rahndudo ihyan min, rihco ro ye che cuaco. ³⁴ A Dendiohs dechuh ye ihyan min, din ye che quenun Vaco Ndah yahn ye ihyan, quenun cuma ye nducuahn vederihquentiyon yahn. Chemin che numacuahn vederihquentiyon min rahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs. ³⁵ Dendiohs Chida ne, yahino ye ihyan min che Daya ye, ndahco ye nducuahn vederihquentiyon tah ye. ³⁶ Ihyan che ritahno ye ihyan min che Daya Dendiohs ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Ate ihyan che hua ritahno ye ihyan min ne, hua ndaca vahchetero cuahtenan ye. Tahque ndah ne, ama yah castigo din Dendiohs ihyan.

4

Ama tahn nación yahn Samaria, chitahno te Dihvo vo Jesucristo

¹ Tahn min ne, ama yahn ihyan rinduco ye Dihvo vo, redenune ye, ne checadino sahn fariseo che tahque yahn ihyan rinduco ye Dihvo vo che co Juan. ² Ndiyu man Dihvo vo che rehdenune ye ihyan chahn, te ihyan apóstol yahn ye. ³ Nducote hua nahn Dihvo vo che co yudo yahn sahn chahn, yahn che ama yahn ihyan rinduco ye ihyan ne, chica ye min estado yahn Judea, conahn ye estado yahn Galilea.

⁴ Yune cuahn nan che cuahn ye ne, chuh nación yahn Samaria. ⁵⁻⁶ Ama ro, tenduh nan inguiyahn ne, nda ye chihto ama yan yahn Samaria che duche Sicar, nan yahn yahn Jacob che chihco ye yahn daya ye José. Min va ama pozo nune che duche Pozo yahn Jacob, ne nducote ndi cuno Dihvo vo ne, cuahn ye chihnde ye chihto pozo me. ⁷⁻⁸ Ihyan apóstol yahn ye ne, cuahn ye viyan me cua ye dehtenduh che cheh ye nduco vih. Ura min ne, nda ama

tahn yan min nan pozo me tendah te nune, ne rahn Dihvo vo ri ye tahn:

—¿A hua te tah nune, cúh?

⁹ Cuahn ino te, ne rahn te ri te ihyan:

—¿Taca che rica ne nune cuh ne u?, te ndih ne, ihyan nación yahn Israel ndih, ne u ne, ihyan nación yahn Samaria u.

(Tihca rahn te, te ihyan nación yahn Israel ne, nde hua rente ye nduco ihyan nación yahn Samaria.) ¹⁰ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye tahn:

—Nde hua renehn yahn vedeyahino yahn Dendiohs, nde hua devene duh u che ricá nune dí, te ndete che devene ne, man caque nune u, nune min che vedevihche yahn ihyan iyehense.

¹¹ Rahn te ri te ihyan:

—Pozo cuh ne, ama yano, ne ndih ne, nde hua nda ne deh che tendah nduco ne nune, ¿ti ra ngua ne nune che rahn ne che te ne u? ¹² Ihyan ndico yahn nuhn Jacob, chino ye pozo cuh, chichihve yahn man ye man, yahn daya ye man, yahn ite ndata yahn ye man, ne man ne, nuhnde tah nuhn. ¿A rahco ne che tahque rigonun chihve ne che co ihyan min?

¹³ Rahn ye ri ye tahn:

—Nducoyaca ihyan che cuh ye nune tih ne, ndaconan co yaca ye. ¹⁴ Ate ihyan che cuh ye nune che cah ne, ametah ndaconan co yaca ye, te nune min ne, hua nda ro che tihnan, ne din che cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

¹⁵ Tuhme rahn te ri te ihyan:

—Te ne nune che rahn ne me, cúh, cava che ametah ndaconan co yaca, ne hua conan cuma che chí tendah nan pozo cuh.

¹⁶ Rahn ye ri ye tahn:

—Cuehn ngua inchahn, tuhme cochi nduco se.

¹⁷⁻¹⁸ Ndahconan te yahn ye:

—Metah incháhn.

Tuhme rahn ye ri ye tahn:

—Cuaco rahn che metah inchahn, te ro menan ne, uhn inchahn nenan come, ate sahn che quenan come man ne, ndere quenén nduco se.

¹⁹ Cuahn che chihnevan te che tihca rahn ye ne, rahn te ri te ihyán:

—Che tihca rahn ne ri ne u ne, a ndero ndi che ihyán profeta ndih. ²⁰ Ihyán ndico yahn nuhn ne, muhn cuete cuh rechi ye rendeva ye yavenan Dendiohs, ne nchuhn ihyán nación yahn Israel ne, rahn ne te min yan Jerusalén va che ndeva vo yavenan ye. ¿Cha che cuaco ne?

²¹ Ndahconan ye yahn te:

—Cuedevene te ndiyu deman cuete cuh, nde huane deman yan Jerusalén ndeva ihyán yavenan Dendiohs Chida, te a nda ro che, adecotino che chenán ihyán ne, a min no co ndeva ye yavenan ye. ²² Nchuhn, ihyán nación yahn Samaria ne, nde hua devano ne taça va cade che ndeva ihyán yavenan Dendiohs. Ate nuhn ihyán nación yahn Israel ne, a devano nuhn, te a van ndata yahn nuhn, quendah ihyán che ndedevahn ye ihyán iyehense. ²³ A nda ro che ihyán che redin yahn che cahmo vo che rendeva ye yavenan Dendiohs Chida ne, rendeva ye yavenan ye numacuahn chedave yahn ye man, numa cuaco man, te ihyán min ne, nahn ye che tihca ndeva ihyán yavenan ye. ²⁴ Dendiohs ne, ama Vaco, ne ihyán che rendeva ye yavenan ye ne, nahn che ndeva ye numacuahn chedave yahn ye man, numa cuaco man.

²⁵ Rahn te ri te ihyán:

—A devanó che va che chi ihyan min che Mesías, che a va çade che ndedevahn ye ihyan iyehñse, ne cuahn che nda ye ne, te cuande ye uvo yahn nducuahn.

²⁶ Rañn ye ri ye tañn:

—A u, ihyan min, che renté ndoque.

²⁷ Ura min nta ihyan apóstol yahn ye, ne cuahn ino ihyan chahn che rente ye nduco ama ndahta, ate nde ama ye hua chihquino ye tumerune ye ihyan deh chica ye tañn mañ, deh yahn che rente ye nduco te mañ. ²⁸ Tuhme chihco te cuhte yahn te min, conañn te, ne rañn te ri te ihyan viyan:

²⁹ —Cochi nchuhn ndihchero ne ama ihyan che rañn ye ri ye u nducuahn che nedín. Co a ihyan min che a va çade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehñse.

³⁰ Tuhme cuahn ihyan yan quendihchero ye Dihvo vo.

³¹ Numanahn min ne, rañn ihyan apóstol yahn ye ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, ¿a hua cheh inguiyahn ne?

³² Ndahconan ye, ne rañn ye ri ye ihyan chahn:

—U ne, va ama comida yáhn, che nde hua devano nchuhn yahn.

³³ Ate hua chenahn ihyan chahn deh conahn che tihça rañn ye, ne rente ye van mañ ye nduco vih:

—¿A va duh che checu che cheh ye, che tihça rañn ye?

³⁴ Tuhme rañn ye ri ye ihyan chahn:

—Che dináhn nan ntiyon yahn Dendiohs, ihyan min che dechuh ye u ne, chemin che vedeyeno yáhn, anduh-neca ama comida yáhn. ³⁵ Nchuhn ne, rañn ne te renda ca te cun iyo çava che ndevahn ihyan ndute ndata. Ate u ne, rañn rí nchuhn te, nde meniyon ne, ama yahn ihyan vateyan ye çava che çahcovan ye Ndudo yahn Dendiohs che cuahndudo ne. ³⁶ Nan ntiyon yahn ihyan ne, nañn

cuahn ne, ama ye rino ye ndute ndata, ne tama ye rendevahn ye cuahn che a ri yahn. Atihnocā nān ntiyon yahn Dendiohs, te nah̄n cuahn ne, ama ye ranan ye rahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs, ne tama ye riquendi ye, tuhme ritahno ihyan. Ihyan che ritahno ye ne, rendevahn ye, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Me ihyan che redin ye ntiyon min, ihyan che rahndudo ye menan man, ihyan che rahndudo ye cuahn che a ritahno ihyan man ne, rahte yeno ama tama ye nduco vih. ³⁷ Nducote tihca ne, riquendāh cuaco ndudo che tuhca rente ihyan: “Ama ye rino ye ndute ndata, ne tama ye rendevahn ye cuahn che a ri yahn.” ³⁸ U ne, dechuh̄ nchuhn, cuahndudo ne Ndudo yahn Dendiohs nan che a vih ihyan nedin ye ntiyon, ne ndondā tah̄ ne ntiyon min quendi ne.

³⁹ Ama yahn ihyan yan min, rente tahn min nduco ye yahn che rahn̄ Dihvo vo ri ye tahn̄ nducuahn che nedin te, ne chitahno ye ihyan. ⁴⁰ Chemin che cuahn che ndā ihyan yan chahn nan̄ Dihvo vo ne, yahve ye ihyan che conan ye min. Quenan ye yan min o ro, ⁴¹ ne nde tahque yahn ca ihyan chitahno ye ihyan cuahn che chihnevan ye che rahndudo ye. ⁴² Tuhme rahn̄ ihyan yan chahn ri ye tahn̄ min:

—Chitahno nuhn ihyan min, yahn che nte yahn ye nduco nuhn. Ate man ne, tahque chichahtino nuhn ihyan, te chihnevan man nuhn che rahndudo ye. A devano cuaco nuhn te a ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyeh̄nse.

Dihvo vo Jesucristo ne, din ye che ndoyahn ama sahn̄ dihn, daya ama sahn̄ ndinan̄

⁴³ Chihno nduh che o ro min ne, chica Dihvo vo yan min cuahn ye cuahn̄ estado yahn Galilea. ⁴⁴ Nducote man ye rahn̄ ye te atenān ihyan tama yan che renevahnecun ye ihyan profeta, ndiyu ihyan yan vaco ye ne, chemin che

cuahn ye min. ⁴⁵ Cuahn che nda ye ne, ihyan che vate ye min ne, ama nevahneacun ye ihyan, te namin chahn ihyan chahn yan Jerusalén vihco ro yudo, ne ndihchero ye vederihno che din ye min.

⁴⁶⁻⁴⁷ Cuahn che quechica ye min estado yahn Galilea ne, nda tun ye yan Caná, yan min nan che din ye vederihno, din ye che ndaconda vino nune me. Numanahn che quenan ye yan min ne, nda ama sahn ndinan che va se yan Capernaum, rinuhn se ihyan. Sahn min ne, ama cah sahn dihn yahn se, adeche coh se, ne chemin che, cuahn che checadino se che a ndaconan Dihvo vo che chahn ye estado yahn Judea ne, chahn se yahve se ihyan. Chica se favor ihyan che cahñ ye ndevaco se, din ye che ndoyahn daya se. ⁴⁸ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Nchuhn ne, nde hua cotahno ne ndete che hua ndihchero ne vederihno.

⁴⁹ Ate rahn se ri se ihyan:

—Co din favor, ne cuhn vo nduco ne, te adeche coh dayá.

⁵⁰ Tuhme rahn ye ri ye sahn:

—Co ndaconen conahn, te sahn daye ne, a ndoyahn se.

Chitahno se che rahn ye, ne conahn se. ⁵¹ Ura che a nta nino se ndevaco se ne, chahn ama o mozo yahn se chendi yune se sahn, ne rahn se ri se sahn:

—Sahn dihn yahn ne, a ndoyahn se.

⁵² Tumerune se sahn chahn deh ura canan chihnde dihn yahn daya se. Ndahconan sahn chahn yahn se:

—Ico, nan rahco ama a chino, chavi ihno che netah sahn.

⁵³ Tuhme nta tin sahn ndinan me che a ura min rahn Dihvo vo nduco se che a ndoyahn daya se, ne chemin che chitahno se ihyan nduco nducoyaca ihyan yahn se.

⁵⁴ Nduco chemin chi o yune che din Dihvo vo vederihno estado yahn Galilea.

5

Dihvo vo Jesucristo ne, din ye che ndoyahn ama sahn che ndi cheche se ama cuan nan che duche Betesda

¹ Cuahn che quenan ca Dihvo vo estado yahn Galilea ne, quenun ama vihco yahn ihyan naci6n yahn Israel min yan Jerusal6n, ne cuahn Dihvo vo vihco me. ² Ama chendevah yahn chete che ndacoriya yan min ne, duche Chendevah yahn Itecuche. Nino chendevah min ne, va ama tanque nune che duche Betesda, che devaco hebreo. Chihto tanque me ne, chendihco uhn corredor, ³ ne min chenun ama yahn ihyan che ve nan ye man, ihyan che neneva doh cah ye man, ihyan che ndi cheche ye man, chenán rino ye ura che nuhn nune me. ⁴ Yahn quenun riya ama 6ngel, rendahchetahn ye nune me, ne ihyan che conun condá ye van nune me ura che cuihno ndahchetahn ne, ndoyahn ye, adecodehno che ndi yahn ye. ⁵ Min quendite ama sahn che a ri ndico ntihton ino nduyo che ndi cheche se. ⁶ Nda Dihvo vo min, ne ndihchero ye sahn. Checadino ye che a rahn cuahn ndi cheche se, ne tumerune ye sahn:

—¿A nehn che ndoyehn ne?

⁷ Ndaconan se yahn ye:

—Taca hua. Nahn che ndoyahn, ate metah duh ihyan che quenda ye u van nune ura che nuhn. Queri ama yune che redin fuerza, nahn condá van nune ne, tama ca ihyan rechuhnan ye u, renda ye.

⁸ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Cuenecuen, condo tah yundo yehn, ne cuique.

⁹ A ndetahno ndoyahn sahn min, ndo tah se yundo yahn se, ne canan rica se. Ro min ne, ama ro che rahtetuhno ihyan, ¹⁰ ne ama o sahn ndinan yahn naci6n yahn Israel ne, rahn se ri se sahn che ndoyahn me:

—Man ne, ro che rahtetuhno vo. Hua redin yahn che din ntiyon, quenohn yundo yehn.

¹¹ Ndahconan sahn min, ne rahn se ri se sahn chahn:

—Hua te, a man ihyan che din ye che ndoyahn, chihquentiyon ye che quenuhn yundo yahn, ne cacá.

¹² Tuhme tumerune sahn chahn sahn:

—¿Duh ihyan min che chihquentiyon ye che quenohn yundo yehn, caque ne?

¹³ Ate sahn min ne, nde hua devano se che a Dihvo vo Jesucristo che din ye che ndoyahn se, te ama yahn ihyan chenun ye min, ne ndetahnno chenda ye van ihyan, cheh nan se ihyan. ¹⁴ Adiva ne, ndihchero Dihvo vo sahn, quenun se chete yaco, ne rahn ye ri ye sahn:

—Cuihcoven che cahmá có di. Man che a ndoyehn ne, ametah ndaconen condihque nunde cava che hua cotah tama cah di, din che tahque chuhrihn.

¹⁵ Tuhme chahn sahn min, chengo se sahn ndinan chahn che a Dihvo vo che din ye che ndoyahn se.

¹⁶ Nducote a ro che rahtetuhno ihyan redin Dihvo vo che rendoyahn ihyan cah ne, chemin che din tan sahn chahn nduco ye, nahn cahno se ihyan.

¹⁷ Ama yune ne, rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Chidá ne, cuahn dama redin ye che ndah cava ihyan, ne u ne, riquendí yune yahn ye.

¹⁸ Che tihca rahn ye ne, nde tahque chi tan sahn ndinan chahn, nahn cahno se ihyan, te cuahn che rahn ye te a Dendiohs che Chida ye ne, rahco se te duche rino ye ihyan, nahn co ye dama nduhca ihyan min. Avane ne, nducote redin Dihvo vo che rendoyahn ihyan cah, andahre ro che rahtetuhno ihyan ne, rahco se te rahcotahn ye che rihquentiyon ley nduhca che rahtetuhno ihyan.

Vederihquentiyon che quenana cuma Dihvo vo Jesucristo

¹⁹ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Cuaco rahn rí nchuhn te hua co dín nde ama nan ntiyon che ndiyu ntiyon yahn Chidá. Nducuah che redin

ye ne, namin redín. ²⁰ Chidá ne, yahino ye u, ne man ye nduco ye u redin ye nducuahñ vederihno. Nde va ca vederihno che tahque rahte che din ye, ne ama çahn ino nchuhn. ²¹ Cuahn che man nahn ne, nde ndedetuhché tenahn, nduhça che redin Chidá. ²² Chidá ne, ndahco ye vederihquentiyon yahn ye tãh, çava che techecadé yahn nducoyaca ihyan, ²³ te nahn ye che ndeva ihyan yavenan nduhça che rendeva ihyan yavenan ye. Ihyan che hua rendeva ye yavenan ne, namin hua rendeva ye yavenan Chidá, ihyan min che dechuh ye u.

²⁴ 'Cuaco rahn rí nchuhn te ihyan che rihcovan ye ndudo yahn, ne ritahno ye ihyan min che dechuh ye u ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Ihyan çahn ne, hua conda ye, te ndevahn ye. ²⁵ Cuaco rahn rí nchuhn te nducoyaca ihyan nunde ne, anduhneca ndete che a ndih ye nan Dendiohs. Man ne, a nda ro che çahnevan ye ndudo yahn, ne nducoyaca ye che cotahno ye ne, ndevahn ye. ²⁶ Tihça, te Chidá ne, quenan cuma ye vederihquentiyon çava che ndedevahn ye ihyan iyehñse, ne ndahco ye vederihquentiyon min tãh. ²⁷ Namin ndahco ye vederihquentiyon tãh çava che techecadé yahn ihyan iyehñse, te a u che rinducó nducoyaca ihyan. ²⁸ Hua çahn ino nchuhn che tihça rahn, te nda ro che, nducoyaca tenahn ne, çahnevan ye ndudo yahn, ²⁹ ne ntuche ye. Ihyan che ndah din ye chahtenan ye iyehñse ne, cuahtenan ye vahchetero, ne ihyan che hua ndah din ye ne, co ye castigo.

Nduhça che a ndero ndi vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo

³⁰ 'Che tin deman ne, hua co dín nde ama nan deht-enduh. Retecheçadé nduhça che rihquentiyon Dendiohs Chida u, ne nducuahñ che retecheçadé ne, numa cuaco, te a ndudo yahn ihyan min ndiyu ndudo yahn man. ³¹ Cuahn

che rendonán vederihquentiyon che quenan cumá ne, nde hua richihve che renté, che r̄ahco nchuhn. ³² Ate che rendonan Dendiohs vederihquentiyon yáhn ne, a ndero ndi che cuāco, te ihyan min ne, cuāco nducuahn che r̄ahn ye. ³³ Nchuhn ne, tahve ne s̄ahn che tumerune se Juān, ne ndudo che ndahconan ye yahn ne yahn vederihquentiyon che quenan cumá ne, cuāco. ³⁴ U ne, hua rendotenan che ihyan iyehnse c̄ahma nan ye u, ate ntihyon yān ndudo che ndahconan ye yahn ne, c̄ava che cotahno ne u, ne ndevahn ne. ³⁵ Juān ne, nduhc̄a ama yāhn che din che chi ro dave n̄an ne neve ro, te chicuahn ye nchuhn yahn vederihquentiyon yáhn, ne quenan ino ne. ³⁶ Ate vederihno che redín ne, tahque rihco ro che quenan cumá vederihquentiyon che co ndudo che r̄ahn Juān yáhn, te c̄ava chemin ne, a ndero ndi che a Dendiohs Chida dechuh ye u. ³⁷ Namin, andahre hua nihnevan nchuhn ndudo yahn Dendiohs Chida, nde hua ntihche ne ihyan, ate rihco ro ye v̄an nchuhn, che m̄an ye dechuh ye u. ³⁸ Me nchuhn ne, racondāh vedāme ne ndudo yahn ye, te hua ritahno ne u che m̄an ye dechuh ye. ³⁹ Rendihchenan ne Ndudo yahn ye nduco cudādo, te r̄ahco ne te ndudo min din che ndevahn ne, ne cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro. Ate nde hua retumacadino ne che a n̄an Ndudo min ndirun yahn vederihquentiyon yáhn. ⁴⁰ Hua nahn cotahno ne u c̄ava che ndevahn ne, cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro.

⁴¹ 'U ne, hua rendotenán che ndeva nchuhn yavenán.

⁴² Avāne ne, a rendihché nduhchan ihyan nchuhn, ne a devanó che hua yahino ne Dendiohs. ⁴³ U ne, m̄an Chidá dechuh ye u, ne nchuhn ne, racondāh vedāme ne u. Ate ndete che ndā t̄ama s̄ahn che ricuahn se vededevano yahn m̄an se ne, s̄ahn min che cuāco nevahnecon ne s̄ahn. ⁴⁴ ¿T̄ac̄a co cotahno nchuhn Dendiohs?, te ndotenan

che nuhn ino ne dinahn ne, cava che co yeno ye nduco ne ne, renan ino ne rendeva ama tama ne yavenan vih. ⁴⁵ Ndiyu u che cahco ró nunde yahn nchuhn nan Chidá, te a ley che dirun Moisés, che ama ndichahtino nchuhn ne, a chemin che renuhnde nunde yahn ne. ⁴⁶ Ndete che ritahno nchuhn che dirun Moisés ne, namin cotahno ne u, te ihyan min dirun ye yahn vederihquentiyon yahn. ⁴⁷ Ate nducote hua ritahno ne ndudo che dirun ye ne, chemin che nde hua co cotahno ne ndudo yahn.

6

Cah Dihvo vo Jesucristo cheh nchuh ca uhn mil ihyan

¹ Chihno min ne, cuahn Dihvo vo tama lado viche yahn vine yahn Galilea, nan che duche Tiberias. ² Nducote rendihchero ihyan vederihno che redin ye che rendoyahn ihyan cah ne, chemin che ama yahn ihyan cuahn ye nduco ye. ³ Cuahn che nda Dihvo vo min ne, cocha ye ama tingüete chihnde ye nduco ihyan apóstol yahn ye. ⁴ Ro min ne, a nda nino vihco ro yudo yahn ihyan nación yahn Israel. ⁵ Cuahn che ndihchero Dihvo vo che ama yahn ihyan nda ye chidama ye min ne, tumerune ye Felipe:

—¿Ti cuhn vo cua vo che cheh nducoyaca ihyan sih ne?

⁶ Dihvo vo ne, a derahn ye tihca che nahn cadino ye deh cahma Felipe, te man ye ne, a devano ye taca din ye che cahcaceh ye ihyan chahn. ⁷ Ndahconan Felipe yahn ye:

—Andahre o ciento tume diyahngua quenda vo che cua vo pan ne, nde hua tuno cava che ndaca tahsihn, cheh queri ama ihyan sih.

⁸ Tuhme tama ihyan apóstol, ihyan min che duche ye Andrés, dihno Simón Pedro ne, rahn ye ri ye Dihvo vo:

⁹ —Muhn quenun ama sahn dihn che nda se uhn pan che ndindah nduco cebada man, o yahca man. Ate rahcó

che dehra cochihve chemin çava ihyan sih, te ama yahñ ri ye.

¹⁰ Raññ Dihvo vo:

—Çahma nchuhn co ne nducoyaça ihyan sih che cuahte ye.

Ama va chano çahya min, ne chahte ihyan chahn nan chano me. Che demañ ihyan çahn ne, ri tenduh uhn mil ye. ¹¹ Tuhme chetañ Dihvo vo pañ me, ne neçañ ye nundihve cuahn Dendiohs. Chihno min ne, çah ye ihyan apóstol yahñ ye çava che çah ye cheh nducoyaça ihyan. Namin chetañ ye yahca me. Atihnoça din ye, ne cheh nducoyaça ihyan nde nan che chito ihyan. ¹² Cuahn che a chenanc cheh ihyan ne, raññ Dihvo vo ri ye ihyan apóstol:

—Cuendeвахñ nchuhn nducuahn che ngava çava che hua cora.

¹³ Ndevaññ ihyan chahn nducuahn, ne chito ndichio cuahte cheyahñ pañ me che ngava. ¹⁴ Nducote ndihchero ihyan vederihno min che din Dihvo ne, raññ ye:

—Cuaco niyon te ihyan cuh, ihyan profeta che a va çade che chi ye iyehñse.

¹⁵ Checadingo Dihvo vo che nahn quenda ihyan chahn ihyan nduco fuerza, çava che co ye rey yahñ ye, ne chemin che ndiquendañ ye van ye, cuahn ye demañ ye tama tingüete yaço.

Dihvo vo Jesucristo ne, rica ye nan nune vine

¹⁶ Cuahn che a chi ðañ ne, cuenechahn ihyan apóstol chahn cuahn chihto vine me. ¹⁷ Chahtenun ye chete ama barco che va min, ne cuahn ye tama laço viche me, cuahn yan Capernaum. A man, ne Dihvo vo ne, a hua rentañ ye. ¹⁸ Ura min ne, canañ rano yuhne tañ, ne ama rendedecuan nune vine me. ¹⁹ A cuahn ihyan chahn nduco barco me tenduh añ mil metro, cuahn che ndihchero ye Dihvo vo,

che a nda nino ye, rica ye nan nune vine me, ne ama dihya ye chi. ²⁰ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—A u che ntá. ¡Condi nchuhn dihya ne col!

²¹ Chenda Dihvo vo chete barco me, ne ama yeno ihyan chahn, netumanecun ye ihyan. Nduco venchahte no nda barco me nan che cuahn ye.

Chinuhn ihyan Dihvo vo Jesucristo

²² Me ihyan che chahtenan ye tama lado viche yahn vine me ne, tumacadino ye chi dave tama ro me, che ihyan apóstol chahn ne, chahtenun ye chete ama ndiyahn ra barco che va min, cuahn ye, ne Dihvo vo ne, hua cuahn ye nduco vih. ²³ Numanahn che chenun ye min ne, nda neve barco che chica yan Tiberias, ne chan chihto vine, nino nan che cheh ye pan che cah Dihvo vo a ama ro me. ²⁴ Nducote ndihchero ihyan chahn che ametah Dihvo vo min, nde huane ihyan apóstol yahn ye ne, chahtenun ye chete barco chahn, cuahn ye yan Capernaum, quenuhn ye ihyan.

²⁵ Cuahn che a tuche ihyan chahn vine me, nda ye nan che quenun Dihvo vo, ne tumerune ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, ¿deh ura nda ne muhn ne?

²⁶ Ate rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cuaco rahn ri nchuhn te rinuhn ne u, yahn che chihcachéh nchuhn nde nan che chito nchuhn, ndiyu yahn che chenun ne yahn vederihno che dín. ²⁷ Hua cuahcoran nchuhn deman yahn dehtenduh che reh ne, te chemin ne, rihno. Tahque ndah ne ne, codinun ino ne, cuihcovan ne ndudo yahn, cava che ndevahn ne, ne cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro. Ndudo yahn ne, anduhneca ama comida che ngu cuahn dama yahn ne. Tihca, te u che rinducó nducoyaca ihyan ne, ndahco Dendiohs Chida vederihquentiyon táh, cava che ndedevahn nchuhn.

²⁸ Tuhme tumerune ihyan chahn Dihvo vo:

—¿A va vederihquentiyon yahn Dendiohs che va che dinahn nuhn ne?

²⁹ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Che nahn Dendiohs ne, che cotahno nchuhn u che man ye dechuh ye.

³⁰ Ndaconan tumerune ihyan chahn Dihvo vo:

—¿Deh vederihno co din ne, ndihchero nuhn, cava che cotahno nuhn ndih ne? ¿Deh ntiyon nda ne ne?

³¹ Ihyan ndico yahn nuhn ne, cheh ye pan che duche maná, min yahn nan che metah duhva nduhca che ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Cah Dendiohs pan che chica vahchetero, cheh ye.”

³² Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Cuaco rahn ri nchuhn: Pan che chica vahchetero ne, ndiyu Moisés che cah ye ihyan, te a Chidá. Namin rete ye nchuhn tama nan pan che tahque ndah che chica vahchetero. ³³ Pan min che cah Dendiohs ne, chica vahchetero, ne nduco chemin rendevahn ihyan iyehense.

³⁴ Tuhme rahn ihyan chahn ri ye Dihvo vo:

—Te ne pan che rahn ne me nuhn ro ro.

³⁵ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—A u che anduhneca pan cava ihyan che ritahno ye u, te rendedevahn ihyan, ne cuahtenan ye vahchetero. Che reh ihyan man, che rih ye man ne, hua retumanan ihyan cuahn dama. Ate vedeyahino yahn cava ihyan che ritahno ye u, ne hua nda ro che cuihno. ³⁶ Ate nchuhn ne, hua ritahno ne u, andahre rendihchero ne u, nduhca che a rahn ri nchuhn. ³⁷ Nducoyaca ihyan che retendahnun Chidá cava che cotahno ye u ne, ritahno ye u, ne hua racondah vedame ihyan. ³⁸ Tihca, te u ne, chicá vahchetero, dechuh Chidá u, cava che dinahn che nahn ye, ndiyu che nahn man. ³⁹ Chidá ne, dechuh ye u,

ne nahn ye che ndedeváhn nducoyaca ihyan che man ye tendahnun ye cava che cotahno ye u. Namin nahn ye che ndedetuhché ihyan chahn ro che cuihno iyehense. ⁴⁰ Chidá ne, nahn ye che nducoyaca ihyan che ndihchero ye u che Daya ye, ne cotahno ye u ne, ndedetuhché ihyan ro che cuihno iyehense, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

⁴¹ Nducote rahn Dihvo vo yahn man ye, che anduhneca pan che chica vahchetero cava ihyan iyehense ne, chemin che ndahchenan sahn ndinan yahn nación yahn Israel chahn ihyan, ⁴² ne rente se van man se nduco vih:

—Ihyan tih che Jesús, che daya José me. Uvo ne, a rendihcho vo chida ye man, chaco ye man, ¿me dehco che rahn ye che vahchetero chica ye?

⁴³ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Hua ndahchenan nchuhn u. ⁴⁴ Cuedevano ne te nde ama ihyan hua co cotahno ye u, ndete che hua man Chidá tendahnun ye ihyan. Nducoyaca ihyan che cotahno ye u ne, ndedetuhché ihyan ro che cuihno iyehense. ⁴⁵ Nan libro che dirun ihyan profeta ne, tuhca rahn: “Dendiohs ne, din ye che conahn nducoyaca ihyan.” Chemin che nducoyaca ihyan che redinahn ye yahn Dendiohs Chida ne, ritahno ye u.

⁴⁶ Nde ama ihyan iyehense ne, hua ntihche ye Dendiohs Chida. Atenan u che rendihché ihyan. ⁴⁷ Cuaco rahn rí nchuhn te ihyan che ritahno ye u ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁴⁸ U ne, anduhneca pan cava ihyan iyehense, te rendedeváhn ihyan, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁴⁹ Ihyan ndico yahn nchuhn ne, cheh ye pan che duche maná min yahn nan che metah duhva, ate pan min ne, metah vederihquentiyon yahn cava che ndevahn ye, cuahtenan ye vahchetero. ⁵⁰⁻⁵¹ Ate ihyan che cheh ye pan che chica vahchetero

ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Pan min ne, redin che rendevahn ihyan. Adecoduhno ihyan che cheh ye ne, ndevahn ye, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Che ráhn yahn pan min ne, ráhn yahn man, te va che cahco mendáhn u cóh, cava che ndedeváhn ihyan iyehense.

⁵² Tuhme ama ndeh rente sahn ndinan chahn van man se nduco vih, ne rahn se:

—¿Taca che rahn ihyan tih che covahn ye pan, cava che chuh vo ihyan?

⁵³ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Cuaco rahn ri nchuhn te, u che rinducó nducoyaca ihyan ne, cava che ndevahn ne ne, va che cotahno ne u man, cochahtino ne yun yáhn che cora man. ⁵⁴ Ihyan che cotahno ye u, ne cochahtino ye yun yáhn che cora ne, ndedetuhché ihyan ro che cuihno iyehense, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁵⁵ Tihca, te cava che co ndevahn ihyan ne, va che cahco mendáhn u, cora yun yáhn cava ye. ⁵⁶ Ihyan che cotahno ye u, ne cochahtino yun yáhn che cora ne, conduco ye u, ne din cudado ihyan. ⁵⁷ Dendiohs Chida ne, hua nda ro che cuihno ye. A ihyan min che dechuh ye u, ne vedeyeno yáhn ne, che richahtino ihyan. Me ihyan che richahtino ye u ne, ndedeváhn ihyan, cuahtenan ye vahchetero. ⁵⁸ U ne, anduhnca pan che chica vahchetero, cava ihyan iyehense. Pan che duche maná, che cheh ihyan ndico yahn nchuhn ne, metah vederihquentiyon yahn cava che ndevahn ihyan, cuahtenan ye vahchetero. Ate ihyan che cochahtino ye u ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

⁵⁹ Chete yaco, min yan Capernaum, che tihca chicuahn Dihvo vo sahn chahn.

⁶⁰ Chihno chicuahn Dihvo vo ndudo min ne, nde ihyan che rinducó ye ihyan ne, ama yahn ye rahn ye:

Ndudo che tihça ricuahn ye ne, ama vahche. Nde ama ihyan hua co nevahneacun ye.

⁶¹ Checadino Dihvo vo che hua chahtenan ino ihyan chahn ndudo che chihuahn ye, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Nducote hua chahtenan ino nchuhn ndudo che tihça ricuáhn ne, ⁶² nde tahque hua cuahtenan ino ne ndete che ndihchero ne u che rinducó nducoyaca ihyan, che náhn vahchetero nan che chicá. ⁶³ A Vaco Ndah yahn Dendiohs che redin che rendevahn ihyan. U ne, çahco mendáhn u cóh, nedihvé nunde yahn ihyan iyehnse, ate a Vaco Ndah yahn Dendiohs che redin che rendevahn ye. Ndudo che renté nduco nchuhn ne, renté numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, çava che ndevahn ne. ⁶⁴ Ate hua nducoyaca nchuhn ritahno ne.

Tihça rahn Dihvo vo, te a devano ye nde ro menan, duhtenduh ihyan che hua ritahno ye ihyan man, sahn che va che ndihcue ndeh se ihyan man. ⁶⁵ Namin rahn ye:

—Ráhn rí nchuhn te ihyan che man Chidá tendahnun ye ihyan ne, atenan ihyan chahn che co cotahno ye u.

⁶⁶ Ama yahn ihyan che chinduco ye Dihvo vo ro menan ne, chihcoman ye ihyan nde ro min, ametah chinduco ye ihyan. ⁶⁷ Tuhme tumerune Dihvo vo nduh che ndichio ihyan apóstol yahn ye:

—Namin nchuhn ne, ¿a nahn çahcoman ne u ne?

⁶⁸ Ndahconan Simón Pedro, ne rahn ye:

—Dihve nuhn, metah nde tama ihyan che cohahtino nuhn çava che ndevahn nuhn, atenan ndih. Ndudo che ricuahn ne ne, retihyon yune ihyan che ndevahn ye, cuah-
tenan ye vahchetero numacuahn ro. ⁶⁹ Nuhn ne, a ritahno nuhn ndih, ne a devano cuaco nuhn te ndih che Daya Dendiohs, che hua nda ro che cuihno vederihquentiyon

yahn ye man, ndih, ihyan min che a va cade che chi ye, ndedevahn ye ihyan iyehmse man.

⁷⁰ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—A devano nchuhn che a man tendahnnún nduh che ndichio ne, ate nde nduco nduh ne, rihquentiyon chundah ama cha nchuhn.

⁷¹ Che tihca rahn Dihvo vo ne, rahn ye yahn daya Simón, sahn min che duche se Judas Iscariote, te sahn min va che ndihcue ndeh se ihyan, andahre nduco se ndi cuande se van ihyan apóstol chahn.

7

Dihno Dihvo vo Jesucristo ne, hua ritahno ye ihyan

¹ Quendi Dihvo vo quechica ye estado yahn Galilea. Hua nahn conan ye estado yahn Judea, te sahn ndinan yahn nación yahn Israel che vate se min ne, nahn cahnno se ihyan. ² Ro min ne, a nda nino vihco yahn vah cue che redin ihyan nación yahn Israel. ³ Tuhme rahn dihno Dihvo vo ri ye ihyan:

—Cuique muhn, cuehn yan Jerusalén cava che namin ihyan che vate ye min, che ritahno ye di ne, ndihchero ye vederihno che redin. ⁴ Tihca, te cuahn che nahn vo che cadino ihyan yahn ntiyon che redin vo ne, va che cahco ro vo. Chemin che tahque ndah, cuehn min, din vederihno nan che tahque yahn ihyan rendo dama ye.

⁵ Tihca rahn dihno ye, te nde ihyan chahn ne, hua ritahno ye ihyan. ⁶ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Metah nda ura che cahn, ate nchuhn ne, adecodehno ura che nahn ne, co cahn ne. ⁷ Nchuhn ne, hua tan ihyan nunde nduco ne, ate u che cuaco ne, tan ye nducó, te renevih nunde yahn ye vaconan ye. ⁸ Cuahn nchuhn

vihco. U ne, hua cáhn meniyon, te metah nda ura che cáhn.

Chahn Dihvo vo Jesucristo vihco yahn vah cue

⁹⁻¹⁰ Chihno min ne, quenán ca Dihvo vo estado yahn Galilea, ne cuahn dihno ye. Adivé ne, cuahn che a chihno cuahn nducoyaca ihyán vihco me ne, tuhme cuahn ye demán ye. ¹¹ Sahn ndinán yahn nación yahn Israel ne, rinuhn ndudo se ti quenán Dihvo vo. ¹² Ama yahn ihyán ne, rente ye yahn Dihvo vo. Nahn ye ne, rahn ye: “Ihyán min ne, ndah ihyán ye.” Ate nahn ye ne, rahn ye: “Hua ndah ihyán ye, te rihnceh ye ihyán.”

¹³ Nducoyaca ihyán ne, cuahn ndeh rente ye yahn Dihvo vo, yahn che vah che cadino sahn ndinán yahn nación yahn Israel. ¹⁴ Cuahn che a mendahn vihco me ne, chenda Dihvo vo chete yaco, canán ricuahn ye ihyán. ¹⁵ Me sahn ndinán chahn ne, ama rahn ino se che ama ndahca ricuahn ye, ne rahn se:

—¿Ti chehua ihyán tih che tihca ricuahn ye?, te hua nahn ye escuela che rahn ihyán ricuahn.

¹⁶ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Che ricuahn ne, ndiyu che cuande yahn man, te che cuande yahn Dendiohs, ihyán min che dechuh ye u. ¹⁷ Ihyán che nahn dinahn ye che rihquentiyon Dendiohs ne, conahn ye te che ricuahn ne, che cuande yahn Dendiohs, ihyán min che dechuh ye u, ndiyu che cuande yahn man. ¹⁸ Ihyán che ricuahn ye vededevano yahn man ye ne, che nahn ye ne, che ndeva ihyán yavenán ye. Ate ihyán che ricuahn ye cava che quendah yavenán ihyán che dechuh ye ihyán ne, ricuahn ye numa cuaco.

¹⁹ Moisés ne, dirun ye ley, chihco ye yahn nchuhn, ate nde ama ne hua redinahn ne. Tahque ndah ne ne, nahn cahno ne u.

²⁰ Ndahconan ihyán chenahn, ne rahn ye ri ye ihyán:

—Co quenun vaco chihnga ndih, ne chemin che tihca rahn ne. ¿Duh nahn cahno ndih?

²¹ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Yahn ama vederihno che din ro che rahtetuhno ihyan ne, ama rahn ino nducoyaca nchuhn. ²² Moisés ne, dirun ye yahn ley che renan seña nchuhn, nduhca che chihquentiyon Dendiohs ihyan ndico yahn ye. Chemin che raconahn ne seña checahya, andahre ro che rahtetuhno ihyan. ²³ Nducote raconahn ne seña checahya, andahre ro che rahtetuhno ihyan cava che hua cuahcotahn ne yahn ley min ne, ¿me dehco che ri tan ne nducó, yahn che ro che rahtetuhno ihyan din che ndoyahn ama sahn che rechuhrihn se? ²⁴ Ndotenan che ndahchenan nchuhn ne, cuendedecadino ndah ne, ne tumacadino ne che ndahca redin.

²⁵ Ama o ihyan che vate ye yan min che a devano ye che nahn cahno se Dihvo vo ne, retumerune vih ye:

—¿A ndiyu ihyan tih che rinuhn se ihyan, che nahn cahno se ihyan ne? ²⁶ Man ne, nga ye, quenun ye tan ricuahn ye, ne hua duhva retumacah ihyan, cava che co ye preso. A din ndete che, a nduco ihyan ndinan yuhn vo, ritahno ye che ihyan tih, che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehnse. ²⁷ Ate ndiyu ihyan tih chemin, te uvo ne, a devano vo ti chica ye. Cuahn che nda ihyan min ne, nde ama ihyan hua co devano ye ticuahn quendañ ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, rahn ye ti chica ye

²⁸ Dihvo vo ne, chihnevan ye che tihca rente ihyan chahn. Tuhme ama dito rahn ye:

—Nchuhn ne, rahn ne che a rendihche ne u man, a devano ne ti chicá man, ate ndere rahn ne chemin. Ndiyu che cuande yahn man che cochí, te cochí che cuande yahn Chidá, ihyan min che quenun cuma ye vederihquentiyon

che ama chahte, ihyan min che nde hua rendihche ne ihyan. ²⁹ U ne, a rendihché ihyan, te a nan ye quenán, ne a man ye dechuh ye u.

³⁰ Cuahn che chihnevan sahn ndinan chahn che tihca rahn ye ne, nahn din se preso ihyan, ate nde ama se, hua chihquino se din se preso ihyan, te ro min ne, metah nda ro yahn ye che cahno se ihyan. ³¹ Van ihyan chahn ne, ama yahn ihyan chitahno ye ihyan, ne rahn ye:

—A ihyan cuh che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense, te ¿a chi tama ye che tahque din ca ye vederihno che co ihyan cuh?

Sahn fariseo ne, dechuh se policia cava che din se preso Dihvo vo Jesucristo

³² Checadino sahn fariseo che rendonan ihyan yan Dihvo vo. Chemin che nte cade se nduco chidocuyan ndinan, ne dechuh se policia yahn yaco, ngua se ihyan, co ye preso. ³³ Cuahn che nda se ne, rahn Dihvo vo:

—Conan ca te neve ro nduco nchuhn, tuhme nahn nan ihyan che dechuh ye u. ³⁴ Nda ro min ne, nuhn nchuhn u, ate hua ntaca ne u, te hua co cahn ne nan che conán.

³⁵ Tuhme rente sahn chahn van man se nduco vih, ne rahn se:

—¿Ti ra conan ihyan tih che rahn ye che hua ntaca vo ihyan? ¿A ndihco ye che cahn ye van ihyan nación yuhn vo che chenán ye nación chenahn? ¿A min conan ye, cacuahne ye ihyan nación chenahn chahn? ³⁶ ¿Deh conahn che tihca rahn ye che nuhn vo ihyan, ne hua ntaca vo ihyan, te hua co cuhn vo nan che conan ye?

Rahn Dihvo vo Jesucristo te ihyan che ritahno ye ihyan ne, conun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan

³⁷ Ro vihco chahte me ne, chandi Dihvo vo nan nducoyaca ihyan, ne cahndudo ye:

—Adecoduhno ihyan che yaca ye ne, chi ye nán, cãh nune, cuh ye. ³⁸ Nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs ne, ihyan che cotahno ye u ne, cuahtenan cuma ye vederihquentiyon, anduhneca ama nune che hua retihnan.

³⁹ Che tihca rahn Dihvo vo ne, cah ye, checadino ihyan, che ihyan che cotahno ye ihyan ne, conun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan. Ro min ne, ametah co Vaco Ndah yahn Dendiohs, te metah rahn Dihvo vo vahchetero.

Ihyan ne, hua ra vih ndudo ye cava Dihvo vo Jesucristo

⁴⁰ Cuahn che a chihno cah cuande Dihvo vo ihyan ne, rahn ihyan ne, rahn ye:

—Cuaco niyon che ihyan tih, ihyan profeta che a va cade che chi ye.

⁴¹ Nahn ye ne, rahn ye:

—Ihyan tih ne, a man ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense.

Ate rahn ihyan ne, rahn ye:

—Hua cuaco chemin, te ihyan min che a va cade che chi ye ne, ndiyu estado yahn Galilea quendah ye, ⁴² te nan Ndudo yahn Dendiohs ne, a ndirun che ihyan min ne, nan ndata yahn rey David quendah ye man, cuhndeyan ye yan Belén, yan vaco David man.

⁴³ Tihca chi che a vih rahn ama, a vih rahn tama ihyan chahn, yahn Dihvo vo. ⁴⁴ Van ihyan chahn ne, chenun ama o se che nahn din se preso Dihvo vo, ate hua chihquino se.

Sahn ndinan yahn ihyan naci3n yahn Israel ne, hua chitahno se Dihvo vo Jesucristo

⁴⁵ Sahn policia chahn ne, ndaconan se nan che chenun sahn fariseo man, chidocuyan ndinan man. Tuhme rahn se ri se sahn policia chahn:

—¿Dehco che hua quenda nchuhn ihyan min?

⁴⁶ Ndahconan sahn policia chahn, ne rahn se:

—Hua quenda nuhn ihyan, te nde ama yune hua nihnevan nuhn che ricuahn ihyan nduhca che ricuahn ihyan min.

⁴⁷ Rahn sahn fariseo chahn ri se sahn:

—Namin nchuhn ne, co a cah yune ne che chihnechey ye nchuhn. ⁴⁸ Cuedevano ne, te nde ama nuhn, hua ritahno nuhn ihyan min. ⁴⁹ Sahn yan sih ne, hua devano se ley che dirun Moisés, ne chemin che ndinda se.

⁵⁰ Van sahn ndinan chahn ne, ndi cuande ama ihyan fariseo che duche ye Nicodemo. A ihyan min che chahn ye ama vino, chendihchero ye Dihvo vo. Ihyan min ne, rahn ye ri ye combiero yahn ye:

⁵¹ —Ley che riquendi vo ne, rihquentiyon che hua co cahmo vo che a ndinda ama ihyan numanahn che metah cadino cuaco vo deh nunde yahn ye va.

⁵² Ndaconan se yahn Nicodemo, ne rahn se:

—¿A namin nduco di chique estado yahn Galilea? Condihchenen nan Ndudo yahn Dendiohs, ne cadine te nde ama ihyan profeta hua quenda ye min.

⁵³ Chihno min ne, conahn queri ama se ndevaco se.

8

Ama tahn che ndere quechica te

¹ Chihno chicuahn Dihvo vo ihyan chahn ne, cuahn ye Cuete Olivo. ² Chi dave tama ro me ne, nda tun ye, ne chenda ye chete yaco. Ndo dama nducoyaca ihyan nan ye, ne chihnde ye, ndevanan ricuahn ye ihyan chahn. ³ Tuhme nda sahn devano ley che dirun Moisés man, sahn fariseo man, nda se ama tahn ndahta che va inchahn te, che ntaca ihyan tahn, ura che quendite te nduco chihyo te. Chihno se tahn mendaahn, ⁴ ne rahn se ri se Dihvo vo:

—Ihyan Ricuahn, tahn tih ne, ntaca ihyan tahn, ura che quendite te nduco chihyo te. ⁵ Nān ley che dirun Moisés ne, rihquentiyon che cahno nuhn tahn che tihchan sih, nduco tu. ¿Me ndih, deh rahn ne ne?

⁶ Tihca rahn sahn chahn, te retumarande se Dihvo vo, renuhn ino se taca co caca nunde se yahn ye. Ate Dihvo vo ne, nde hua tumacah ye yahn se, ne canan dirun ye ndiyahn, nduco ndutitah ye. ⁷ Quendi se retumarune se ihyan. Nān menan ne, ndevandi cuaco ye, ne rahn ye ri ye sahn:

—Adecochano nchuhn che metah nunde yahn ne ne, cah ne tu tahn.

⁸ Chihno rahn ye ne, ndaconan ndondih ye, ne quendi ye redirun ye ndiyahn. ⁹ Chi cuihnān sahn chahn che tihca rahn ye ri ye sahn, te a devano se te chendihco se nunde, ne canan ndiquendah vah ca ama ca ama se, conahn se, menan vihca sahn che tahque ndico chahn. Cuahn che a chihno conahn se ne, a deman tahn ndahta me, nti te min. ¹⁰ Tuhme ndevandi cuaco Dihvo vo, ne tumerune ye tahn:

—¿Tiya sahn chahn che rih nunde se yehn ne? ¿A nde ama se hua quendi se rih nunde se yehn ne?

¹¹ Ndaconan te yahn ye, ne rahn te:

—Hua Dihvé, nde ama se.

Tuhme rahn ye ri ye tahn:

—U ne, nchahcó nunde yehn. Man ne, conahn. Ametah ndaconan ndere cochique condihque nunde.

Ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo ne, cuahtenan ye vahchetero

¹² Tama yune ne, ricuahn Dihvo vo ihyan, ne rahn ye:

—U ne, anduhneca ama yahn che ri ro dave nan ihyan iyehnse. Chemin che ihyan che ritahno ye u ne, conahn ye ndudo yahn, ne ndedevahn ihyan, cuahtenan ye vahchetero.

¹³ Tuhme rahn sahn fariseo chahn ri se ihyan:

—Ndih ne, rendonan man ne ndih. Chemin ne, hua cochihve yahn ne.

¹⁴ Ndahconan ye, ne rahn ye ri ye sahn:

—Ndudo che renté ne, cuaco, andahre rahn nchuhn che rendonan man u, te u ne, devano ti chicá man, ti nahn man. Ate nchuhn ne, hua devano ne ti chicá nde huane ti nahn. ¹⁵ Nchuhn ne, ra cuande ne ihyan nduhca costumbre yahn ne, rendaichenan ne ihyan. Ate u ne, hua rendaichenan nde ama ihyan. ¹⁶ Me cuahn che retechecade ne, retechecade numa cuaco, te retechecade dama nduco Chidá, ihyan min che dechuh ye u, ndiyu deman. ¹⁷ Nan ley che rendihchenan nchuhn ne, rihquentiyon che, cuahn che va o testigo che ra vih ndudo yahn ye, rahn ye che cuaco ne, va che cotahno vo che rahn ye. ¹⁸ U ne, rahn ndudo cuaco yahn ntiyon yahn. Me Chidá che dechuh ye u ne, namin rahn ye yahn.

¹⁹ Tuhme tumerune sahn chahn ihyan, ne rahn se:

—¿Ti va chida ne ne?

Ndahconan ye yahn se, ne rahn ye:

—Nchuhn ne, hua renahn ne yahn vederihquentiyon che quenán cumá, nde hua rendihche ne Chidá. Nducote hua renahn ne yahn vederihquentiyon che quenán cumá ne, chemin che hua rendihche ne Chidá.

²⁰ Tihca chicuahn Dihvo vo chete yaco, nan che va yave yahn tume vedino. Ate nde ama sahn chahn, hua din se preso ihyan, yahn che metah nda ura che ndihco cade Dendiohs.

Dihvo vo Jesucristo ne, rahn tun ye che nahn ye vahchetero

²¹ Ndaconan rahn Dihvo vo tama yune nduco ihyan tuhca:

—U ne, n_áhn, ne nchuhn ne, nuhn ne u, ate hua nt_áca ne u. Conda ne, din nunde yahn ne, te n_án che n_áhn ne, hua co nd_á ne.

²² Tuhme r_áhn s_áhn ndin_án chahn v_án m_án se nduco vih:

—¿A c_áhno m_án ihyan tih ihyan, che tihc_á r_áhn ye che n_án che c_áhn ye ne, hua co nd_á vo ne?

²³ R_áhn Dihvo vo ri ye s_áhn:

—Nchuhn ne, ihyan iyehnse nchuhn. Ate u ne, vahchetero chic_á. ²⁴ Chemin che r_áhn rí nchuhn che conda ne, din nunde yahn ne. Tihc_á, te ndete che hua cotahno ne che u, ihyan min che a va c_áde che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehnse ne, conda ne, din nunde yahn ne.

²⁵ Tuhme tumerune s_áhn chahn ihyan:

—¿Duh ndih ne?

Ndahconan ye, ne r_áhn ye ri ye s_áhn:

—A r_áhn rí nchuhn nde a r_áhn me. ²⁶ A_{ma} ndeh n_án dehtenduh va che có nchuhn m_án, nevíh nunde yahn ne v_ácon_án ne m_án. Ihyan che dechuh ye u ne, riquend_áh cu_áco che r_áhn ye. Me u ne, a ndudo yahn ye che ricu_áhn ihyan iyehnse.

²⁷ Ate s_áhn chahn ne, hua chenahn se che a yahn Dendiohs Chida che tihc_á r_áhn ye. ²⁸ Chemin che r_áhn ye ri ye s_áhn:

—Cuahn che cuaconahn y_áh nchuhn u che rinducó nducoy_áca ihyan ne, tuhme tumacadino ne yahn vederi-hquentiyon che quenán cumá. Namin tumacadino ne che hua ricu_áhn che cuande yahn m_án, te ricu_áhn ndudo che a m_án Chidá te cuande ye u. ²⁹ Tihc_á, te Chidá ne, dechuh ye u, ne rinduco ye u. Hua rihcom_án ye u, te cuahn d_áma redin_áhn nducuahn che renán ino ye.

³⁰ Cuahn che chihno rahn Dihvo vo nducuahñ ndudo chemin chan ne, ama yahñ ihyan chitahño ye ihyan.

³¹ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Ndete che quendi nchuhn numa ino ne cotahño ne ndudo che ricuáññ nchuhn ne, tuhme che cuaco conduco ne u. ³² Avane ne, conahn ne ndudo yáññ, ne ndo ne libre.

³³ Ndahconan ihyan chahn ne, rahn ye ri ye Dihvo vo:

—Nuhn ne, ndata yahn Abraham nuhn, ne nde ama yune hua ntihcue ihyan nuhn. ¿Me taça che rahn ne che ndo nuhn libre ne?

³⁴ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuaco ráññ rí nchuhn te nducoyaca ihyan che vat-echica ye vedeyeno yahn man ye, rahtendihco ye nunde ne, anduhnecañ ndete che hua libre ye, te hua co cahcomañ ye nunde yahn ye. ³⁵ Nchuhn ne, nduhcañ saññ decahya yahn ihyan che hua redin cuande ye van daya ye ne, tihchan nchuhn nan Dendiohs. Ate u ne, Daya ye u.

³⁶ Chemin che, cuahn che ndedeváññ ihyan ne, ametah deh che ndedecadino ye. ³⁷ A devanó che ndata yahn Abraham nchuhn. Ate hua renevahñecun ne ndudo yáññ, ne chemin che nahn cahño ne u. ³⁸ U ne, ricuáññ nchuhn ndudo che rete cuande Chidá u, ne nchuhn ne, redin ne dehtenduh che nahn chida ne.

³⁹ Ndahconan ihyan chahn yahn Dihvo vo, ne rahn ye:

—Nuhn ne, Abraham che chida nuhn.

Ate rahn ye ri ye ihyan chahn:

—A ndere redin chida nchuhn Abraham, te hua riquendi ne yune yahn ye. ⁴⁰ U ne, rahn cuacó rí nchuhn ndudo che a man Dendiohs rete cuande ye u, ate nchuhn ne, nahn cahño ne u. Abraham ne, ndiyu chemin che din ye. ⁴¹ Nchuhn ne, cuahto redin chida ne, cuahto redin man ne.

Rahn ihyan chahn ri ye Dihvo vo:

—Nuhn ne, Dendiohs che Chida nuhn.

⁴² Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—A ndere redin Chida nchuhn Dendiohs. Hua cuaco che rahn ne, ne chemin che hua ri rendihche ne u. Ndiyu che cuande yahn man che cochí, te a man Dendiohs dechuh ye u. ⁴³ Yahn che hua renevahnecun nchuhn ndudo yahn ne, chemin che hua renahn ne. ⁴⁴ Nchuhn ne, chundah che chida ne, sahn min che redinahn ne yahn se. Sahn min ne, rihquentiyon se sahn rihno ihyan nde ro che chihnde iyehense. Cuahn dama rihncheh se, te chemin che ntiyon yahn se. ⁴⁵ U ne, ricuahn ndudo cuaco, ate nducote ndi nino ne vederihncheh ne, chemin che hua ritahno ne che rahn. ⁴⁶ Nde ama nchuhn ne, hua co cahma ne che va nunde yahn. Ndudo cuaco che ricuahn, ne redin yahn che cotahno ne. ⁴⁷ A ndero ndi ihyan che yahn Dendiohs ihyan, te rihcovan ye Ndudo yahn ye. Ate nchuhn ne, ndiyu yahn Dendiohs nchuhn, ne chemin che hua nahn cahcovan ne Ndudo yahn ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, a va ye nde ro che metah cuhndeyan Abraham

⁴⁸ Tuhme rahn sahn ndinan chahn ri se Dihvo vo:

—Rahn cuaco nuhn ri nuhn ndih che ndere ihyan ndih, nduhca ihyan naci6n yahn Samaria man, quenun vaco chihnga ndih man.

⁴⁹ Rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—U ne, rendevá yavenan Chidá. Ate nchuhn ne, rendahchenan ne u, ne chemin che ndere rahn ne che quenun vaco chihnga u. ⁵⁰ U ne, hua rendonan man u. Ate va Chidá che rendeva ye yavenan, ne ihyan min che retechecade ye. ⁵¹ Cuaco rahn rí nchuhn te ihyan che rihcovan ye che ricuahn ne, cuahtenan ye cuahn dama.

⁵² Tuhme rahn se ri se Dihvo vo:

—Man ne, a devano cuaco nuhn che quenun vaco chihnga ndih, yahn che tihca rahn ne. Abraham man,

nducoyaca ihyan profeta man ne, chih ye. Me ndih ne, rahn ne te ihyan che cahcovan ye ndudo che ricuahn ne ne, cuahtenan ye cuahn dama. ⁵³ ¿A tahque rigonun chihve ndih che co chida nuhn Abraham, che rahco ne? Ihyan min man, nducoyaca ihyan profeta man ne, chih ye. ¿Duh ndih, che rahco ne?

⁵⁴ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Ndete che rendonan man u ne, nde hua cochihve yahn. Chida, ihyan min che rahn nchuhn che Dendiohs yahn ne ne, a ihyan min che rendeva ye yavenan. ⁵⁵ U ne, rendihché ihyan, ate nchuhn ne, hua rendihche ne ihyan. Rendihché ihyan, ne redinahn che rihquentiyon ye. Cuaco che rahn, ndiyu nduhca nchuhn che ndere rahn ne che rendihche ne ihyan. ⁵⁶ Ihyan ndico yahn nchuhn, Abraham ne, ama chi yeno ye cuahn che checadino ye che va che chí iyehense, ne nde tahque chi yeno ye cuahn che a chinahn.

⁵⁷ Tuhme rahn se ri se Dihvo vo:

—Nde mare o raco ndiche nduyo metah co ndih, ¿taça che ndihchero ne Abraham?

⁵⁸ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Cuaco rahn rí nchuhn te u ne, a vá nde ro che metah cuhndeyan Abraham.

⁵⁹ Tuhme chetah sahn chahn tu, che cah se Dihvo vo. Ate cheh nan se ihyan, ne ndiquendah ye chete yaco me. Chuh ye van nducoyaca se, cuahn ye.

9

Dihvo vo Jesucristo ne, din ye che chi ro nan ama sahn che ve nan se nde ro che chihndeyan se

¹ Ama ro ne, ndihchero Dihvo vo ama sahn che ve nan se nde ro che chihndeyan se. ² Ihyan apóstol yahn ye ne, tumerune ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, ¿dehco che ve n̄an s̄ahn tih ne? ¿A c̄ava nunde yahn indih̄te yahn se, o c̄ava nunde yahn m̄an se ne?

³ Ndahconan Dihvo vo yahn ihyan chahn, ne r̄ahn ye:

—Ndiyu c̄ava nunde yahn indih̄te yahn se, nde huane c̄ava nunde yahn m̄an se. Ve n̄an se c̄ava che cuhnde ro vederihquentiyon yahn Dendiohs, tumacadino ihyan.

⁴ U ne, va che din nun inó dináhn n̄tiyon yahn Ihyan che dechuh ye u numanahn che quenán cá iyeh̄nse.

⁵ Numacuahn ro che quenán muhn ne, ricuáhn Ndudo yahn Dendiohs ihyan c̄ava che netah ndutin̄an ye.

⁶ Chihno r̄ahn ye chemin ne, din ye tah nchete nduco nunedan ye, ne chacotah̄me ye ndutin̄an s̄ahn n̄an ve me.

⁷ Tuhme r̄ahn ye ri ye s̄ahn:

—Cuehn conane nan n̄an nune che duche Siloé —che tihc̄a duche nune me ne, conahn “Nune Rica.”

Cuahn s̄ahn n̄an ve me, ne cuahn che n̄ano se n̄an se n̄an nune me ne, chi ro n̄an se. ⁸ Cuahn che nt̄a se ne, r̄ahn ihyan nino ndev̄aco se m̄an, ihyan che rendih̄che ye s̄ahn m̄an:

—¿A ndiyu s̄ahn tih che rica se che din ihyan vedev̄ahino nduco se ne?

⁹ N̄ahn ihyan ne, r̄ahn ye:

—S̄ahn tih chemin.

N̄ahn tun ihyan ne, r̄ahn ye:

—Ndiyu s̄ahn tih chemin, ate tihc̄a ro se.

R̄ahn m̄an se:

—A u chemin.

¹⁰ Tumerune ihyan s̄ahn:

—¿Me t̄ac̄a chi che chi ro nan ne?

¹¹ Ndahconan se, ne r̄ahn se:

—Ihyan min che duche ye Jesús, din ye nchete, chacotah̄me ye ndutin̄án, ne tahve ye u, cháhn n̄anó n̄an n̄an nune Siloé. Chihno n̄anó n̄an ne, ndetah̄no chi ro n̄an.

¹² Tumerune ihyan chahn sahn:

—¿Ti quenan ihyan min ne?

Ndahconan se, ne rahn se:

—Hua devano.

¹³ Tuhme quenda ihyan sahn min nan sahn fariseo.

¹⁴ Ro che din Dihvo vo che chi ro nan sahn min ne, ro che rahtetuhno ihyan. ¹⁵ Chemin che tumerune sahn fariseo chahn sahn taça chi che chi ro nan se. Ndahconan se, ne rahn se ri se sahn chahn:

—Chacotañme Jesús nchete ndutinán, ne nanó nan nduhça che rahn ye, ne ndetahno chi ro nan.

¹⁶ Tuhme rahn ama o sahn fariseo chahn:

—Sahn che tihça din me ne, ametah yahn Dendiohs che tihça redin se, te hua renevahnecun se ro che rahtetuhno ihyan.

Ate tama te o se ne, rahn se:

—Ndete che hua yahn Dendiohs sahn ne, ¿taça redin se vederihno tuhme?

Nduco tihça ne, hua cavih ndudo yahn se nduco vih,

¹⁷ ne ndaconan tumerune se sahn min:

—Me di, ¿deh rahn yahn sahn min che din se che chi ro nan ne?

Ndahconan se, ne rahn se ri se sahn chahn:

—U ne rahn te ihyan min ne, ama ihyan profeta.

¹⁸ Ate sahn chahn ne, hua nahn cotahno se che ve nan sahn min ro menan. Chemin che tahve se chehua indihnte yahn sahn min, ¹⁹ ne tumerune se ihyan:

—¿A nchuhn daya ne sañguh ne? ¿A cuaco che ve nan se cuahn che chihndeyan se ne? ¿Me taça chi che chi ro nan se ne?

²⁰ Ndahconan indihnte yahn sahn min:

—Sañguh che daya nuhn, ne ve nan se cuahn che chihndeyan se. ²¹ Ate hua devano nuhn taça chi che chi ro nan se, nde hua devano nuhn duh ihyan din ye che chi

ro nan se. Tumerune nchuhn sahn. A va nduyo yahn se, ne man se co nte cuande se nchuhn.

²² Indihite yahn sahn min ne, tihca rahn ye, te vahino ye, yahn che a checadino ye te sahn ndinan chahn ne, a ntuhno se che ndetendah se adecoduhno ihyan chete yaco, ndete che cotahno ye che Dihvo vo ne, a ihyan min che a va cade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense.

²³ Chemin che rahn ihyan chahn ri ye sahn ndinan chahn che tumerune se man sahn daya ye te a va nduyo yahn se.

²⁴ Tuhme ndaconan cah sahn ndinan chahn sahn min, ne rahn se ri se sahn:

—Codin cava Dendiohs, ne cahme co nuhn cha che cuaco, te nuhn ne, devano nuhn te sahn min che din se che chi ro nan ne, sahn nunde se.

²⁵ Ndahconan sahn min, ne rahn se ri se sahn chahn:

—U ne, hua devano a ihyan nunde ye o hua. Ate devano che ro menan me ne, ve nan, ne ihyan min din ye che chi ro nan.

²⁶ Ndaconan tumerune sahn chahn sahn:

—¿Taca din se che chi ro nan ne?

²⁷ Ndahconan sahn min, ne rahn se ri se sahn chahn:

—A rahn ri nchuhn, ne hua ritahno ne. ¿Deh ndah co yahn ne che ndaconan cahma tun ne? ¿A nduco ne nahn cotahno ne ihyan min ne?

²⁸ Rahva sahn chahn nduco sahn min, ne rahn se ri se sahn:

—Di ne, ndichahtine sahn min. Ate nuhn ne, ndichahtino nuhn Moisés. ²⁹ A devano nuhn te Moisés ne, a man Dendiohs cah ye ntiyon ihyan. Ate sahn che rahn me ne, nde hua devano nuhn ti chica se.

³⁰ Ndahconan sahn min, ne rahn se ri se sahn chahn:

—Ama rahn ino yahn nchuhn, che rahn ne che hua devano ne ti chica ihyan min, te u ne, din ye che chi ro nan. ³¹ A devano cuaco vo te Dendiohs ne, hua rihcovan

ye yahn ihyan nunde, ate rihcovan ye yahn ihyan che renevahnecun ye ihyan mañ, redinahn ye vederihquentiyon yahn ye mañ. ³² Nde ama yune hua nihnevan vo yahn ama ihyan che co din ye che co ro nan ihyan nan ve. ³³ Ihyan min ne, Dendiohs dechuh ye ihyan, ne chemin che redin ye vederihno. Ndete che hua ne, hua dehva co din ye.

³⁴ Rañ sañ chahn ri se sañ min:

—Di ne, ama sañ nunde di nde ro che chihneyan. ¿Taça che nahn cacuehn nuhn ne?

Chihno rañ se chemin ne, ndetendañ se sañ chete yaço.

³⁵ Checadino Dihvo vo che ndetendañ sañ ndinañ chahn sañ min chete yaço, ne cuahn che ntaça ye sañ ne, tumerune ye sañ:

—¿A ritehne Daya Dendiohs ne?

³⁶ Rañ se ri se ihyan:

—Dihvé, cañma ne co ne u duh ihyan min çaça che cotahnó ihyan.

³⁷ Ndahconan Dihvo vo, ne rañ ye ri ye sañ:

—A u chemin, che renté ndoque. Mañ ne, a ndihche u.

³⁸ Tuhme chehntihya se nan Dihvo vo, ne rañ se ri se ihyan:

—Dihvé, ritahnó ndih.

³⁹ Namin rañ Dihvo vo:

—U ne, ndá iyehñse cuh çaça che techecadé yahn nducoyaca ihyan. Ihyan che hua devano ye Ndudo yahn Dendiohs ne, cacúahn ihyan, ne ihyan che devano ye che rañco ye ne, cuhnde ro yahn ye che nde hua devano ye.

⁴⁰ Ama o sañ fariseo che chenun se min ne, chihnevan se che tiñca rañ ye, ne rañ se ri se ihyan:

—¿A namin nuhn, rañ ne yahn nuhn che hua devano nuhn ne?

⁴¹ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye sahn:

—Ndete che hua devano nchuhn ne, nde hua chendi-hco ne nunde. Ate nducote a man nchuhn rahn ne te a devano ne man, nducote rahcotahn ne man ne, chemin che chendihco ne nunde.

10

Ejemplo yahn itecuche

¹ Quendi Dihvo vo, ne rahn ye:

—Cuaco rahn ri nchuhn te sahn duco ne, hua renda se cuahn chendevah yahn chan nan chenun itecuche, te renda se cuahn chihto chan. ² Ate ihyan che redin ye cudado itecuche ne, renda ye cuahn chendevah yahn chan. ³ Sahn che redin cudado chendevah ne, renahne se, ne renda ye. Rahn ye che duche queri ama te, ne rah ye ite. Cuahn che rah ye ite ne, rechi te, ne retendah ye ite chete chan. ⁴ Cuahn che a retendah ye nducoyaca te chete chan ne, riquendahnay ye yahn te, ne riquendi te ihyan, te ndi nino te ihyan. ⁵ Ate hua riquendi te sahn che hua rendihche te. Tahque ndah te ne, rano te yahn se, yahn che hua rendonahn te ndudo yahn se.

⁶ Dihvo vo ne, nte ye ejemplo cuh cava sahn chahn, ate hua chenahn se.

Ejemplo yahn ihyan che ndah redin ye cudado itecuche

⁷⁻⁹ Quendi Dihvo vo, ne rahn ye ri ye sahn chahn:

—Cuaco rahn ri nchuhn te, nduhca che richihve chendevah yahn chan cava che co chuh itecuche ne, tihca u cava ihyan yahn. Ihyan che ritahno ye u ne, ndevahn ye, ne cuahtenan ye vahchetero. Ihyan chahn ne, anduhneca itecuche che hua ndere vatechica man te, che rondoda te chete chan, ri te cudado man, riquendah te rahn te reh te man. Nducoyaca sahn rihncheh che chahte se ro che metah nda, redin ca se che Ndudo yahn Dendiohs

rahndudo se ne, anduhneca sahn duco, tihchan se, ne ihyan yahn Dendiohs ne, hua rihcovan ye ndudo yahn se.

¹⁰ 'Sahn duco ne, renda se cava che cahno se ihyan man, duco se man, cuihno denda se ihyan man. Ate u ne, nda cava che ndedevahn ihyan, ne ama ndahca cuahno ye, cuahtenan ye vahchetero. ¹¹ Nduhca ama ihyan che ndah redin ye cudado itecuche yahn ye nde ndihco mendahn ye ihyan cava che ndedevahn ye ite ne, tihca u, te ndah redin cudado ihyan yahn, nde cahco mendahn u coh, cava che ndedevahn ihyan. ¹² Ate nducoyaca sahn mozo che redin se ntiyon min ne, nducote ndiyu yahn se itecuche ne, hua cudado se. Cuahn che renda lobo ne, rihcoman se itecuche che nduco se, ne rano se. Tuhme retah lobo ite, ne rihno rano ite chenhahn. ¹³ Rano se, te ndiyu dihve itecuche sahn, ne hua redin se cudado ite numa ino se.

¹⁴⁻¹⁵ 'U ne, anduhneca ama ihyan che ndah redin ye cudado itecuche yahn ye. Chida ne, rendihche ye u, ne u ne, rendihche ihyan. U ne, nda cuandé ihyan yahn, ne man ye ne, richahtino ye u. U ne, nde cahco mendahn u coh, cava che ndedevahn ihyan. ¹⁶ Namin vate ca ihyan che nedin yahn ihyan, ndedevahn ihyan. Man ne, vatechica vane ye, ate nevahnecon ye u, ne ndo dama ye van ihyan yahn.

¹⁷ 'Chida ne, yahino ye u, te cahco mendahn u coh, cava che ndedevahn ihyan iyehense. Cuihno min ne, va che ntuché. ¹⁸ Nde ama ihyan ne, hua co cahno ye u, ndete che hua man cahco mendahn u. Va vederihquentiyon yahn cava che cahco mendahn u coh. Namin va vederihquentiyon yahn che ntuché. Vederihquentiyon min che te Chida u.

¹⁹ Cuahn che chihno rahn Dihvo vo ndudo chemin chan, chihnevan sahn ndinan chahn ne, ndevanan se, a vih rahn ama a vih rahn tama se. ²⁰ Ama yahn se ne, rahn se:

—Nde hua tumacaḥ nchuhn che raḥn saḥn tih, te quenun vaco chihnga saḥn, ne hua va cuaço dave yahn se.

²¹ Ate naḥn tun se ne, raḥn se:

—Adecoduhno ihyan che quenun vaco chihnga ihyan ne, hua tihca runecaḍe rente ye. Avane ne, hua co din ye che co ro naḥn ihyan naḥn ve.

Saḥn ndinaḥn yahn nación yahn Israel ne, nahn caḥ se tu Dihvo vo Jesucristo

²² Ro min ne, ro iche, ne taḥn min redin ihyan vihco yahn yaço, min yaḥn Jerusalén. ²³ Dihvo vo ne, quechica ye ndiyaço me maḥn corredor che duce Corredor yahn Salomón. ²⁴ Ndo daḥma saḥn ndinaḥn chahn naḥn ye, ne raḥn se ri se ihyan:

—Ndete che ndih, ihyan min che a va caḍe che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehnse ne, caḥma cuaço no ne co ne nuhn. Hua ndaḥca che rihco ndeh ne.

²⁵ Ndaḥconan Dihvo vo, ne raḥn ye ri ye saḥn:

—A raḥn rí nchuhn, ne hua ritahno ne. Nduco vederihno che redín numacuahn vederihquentiyon yahn Chidá ne, a ndero ndi che a u chemin. ²⁶ Ate nchuhn ne, hua ritahno ne, te hua ndi cuande ne vaḥn ihyan yaḥn, nduhca che a raḥn rí nchuhn. ²⁷ Ihyan yaḥn ne, rihcovan ye ndudo yaḥn, ne rinduco ye u. Me u ne, nda cuandé ihyan. ²⁸ Rendedeváhn ihyan, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Hua duhva co din che conda ye, te u nda cuandé ihyan. ²⁹ Maḥn Chidá tendahnun ye ihyan chahn cava che cotahno ye u. Ihyan min che tahque chahte vederihquentiyon yahn ye, ne nducote namin nda cuande ye ihyan ne, chemin che hua duhva co din che conda ye. ³⁰ U nduco Chidá ne, ama no vederihquentiyon yahn nuhn maḥn, ama no vederendedecadino yahn nuhn maḥn.

³¹ Cuahn che tihca rahn Dihvo vo ne, ndaconan chetah sahn ndinan chahn tu che cah se ihyan. ³² Tuhme rahn ye ri ye sahn:

—Numacuahn vederihquentiyon yahn Chidá, ama ndeh nan dehtenduh che ndah nedín nan nchuhn. Ate nchuhn ne, de tu nahn cah ne u.

³³ Ndahconan sahn chahn ne, rahn se ri se ihyan:

—Ndiyu yahn dehtenduh che redin ne che cah nuhn tu ndih, ate yahn che duche rino ne Dendiohs che tihca rahn ne. A ndero ndi che ihyan iyehense ndih, ne rahn ne te ama no vederihquentiyon quenán cuma ne nduco Dendiohs.

³⁴ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn:

—Nan ley che riquendi nchuhn ne, ndirun che rahn Dendiohs yahn ihyan tuhca: “Nchuhn ne, menun Dendiohs nchuhn.” ³⁵⁻³⁶ A devano nchuhn te cha che ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs ne, hua co cahmo vo che hua cuaco. Nducote a man Dendiohs rahn ye yahn ihyan che rihnde tah ye Ndudo yahn ye te menun Dendiohs ihyan ne, chemin che nde tah hua ndahca che tihca rahn ne che duche rinó Dendiohs, che rahn che u che Daya ye man, che tendahnun ye u, dechuh ye u muhn iyehense man.

³⁷ Cuentah nchuhn ndutinán ne, condihchero ne. Ndete che numacuahn vederihquentiyon yahn Chidá, redín vederihno, tuhme cotahno ne u. ³⁸ Nducote redín vederihno numacuahn vederihquentiyon yahn ye ne, cotahno ne u, andahre hua nahn cotahno ne yahn ndudo che ricuáhn. Tuhme tumacadino ne che rinduco Dendiohs Chida u.

³⁹ Chihco dama ino sahn chahn tama yune che nahn din se preso ihyan, ate ndiquenda ye van se, ne din vi ye.

⁴⁰ Tuhme cuahn ye cuahn chihto ico Jordán, ne min quenán ye, lado cuahn nan che riquenda yahn, cuahn nan che quenán Juan Bautista chehdenune ye ihyan ro menán. ⁴¹ Ama yahn ihyan rahn ye, rendihchero ye Dihvo vo, ne rahn ye:

—Juan Bautista ne, andahre hua din ye nde ama veder-
ihno, ate nducuahñ che rahn ye yahn ihyan cuh ne, cuaco.

⁴² Ihyan che chahn ye min ne, ama yahn ye chitahno ye
ihyan.

11

Chih Lázaro

¹⁻³ Yan Betania ne, chihnde ama ihyan che duche ye
Lázaro. Ihyan min ne, chahte o cahve ye; ama ye ne, duche
ye María, ne tama ye ne, duche ye Marta. A ihyan che
duche María me che chacotahme ye nunedan cah Dihvo
vo, ne ndi cuma ye nduco yudo tin ye. Ama yune ne,
chetah cah Lázaro, ne ama tahn ndi ye. Tuhme tahve
nduh che o cahve ye ndudo yahn Dihvo vo, ne rahn ye:

—Dihve nuhn, amigo yahn ne Lázaro ne, chetah cah
ihyan, ne ama tahn ndi ye.

⁴ Cuahn che chihnevan Dihvo vo ne, rahn ye:

—Cah min ne, andahre din che coh ye, ate chemin
ne, cava che cuhnde ro vederihquentiyon chahte yahn
Dendiohs, ne ndeva ihyan yavenan ye man, ndeva ye
yavenan u che Daya ye man.

⁵ Andahre ama yahino Dihvo vo ihyan chahn, Lázaro
man, María man, Marta man ne, ⁶ cuahn che nda ndudo
yahn ye che cah Lázaro ne, chendah ca ye te o ro min
nan che quenan ye. ⁷ Chihno min ne, rahn ye ri ye ihyan
apóstol yahn ye:

—Ndaconan cuhn vo nduco nchuhn estado yahn Judea.

⁸ Tuhme rahn ihyan chahn ri ye ihyan:

—Ihyan Ricuahn, cade chuh neve ro che nahn cahno
sahn ndinan chahn ndih nduco tu, ne man ne, ¿a rihco ne
che cahn tun ne min ne?

⁹ Rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Ndichio ura che ama ro, ne cuahn che ro vatechica vo ne, hua renda cah vo, te ro nān vo yahn che quendihco dave yahn yahn. ¹⁰ Ate ndete che vino vatechico vo ne, conda cah vo yahn che man ro.

¹¹ Chihno min ne, rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Amigo yuhn vo Lázaro ne, quiyado ye, ate cāhn ndedetuhché ihyan.

¹² Rahn ihyan chahn ri ye ihyan:

—Dihve nuhn, ndete che chetah yahnde ihyan ne, ametah nduh dito ri yahn ye.

¹³ Dihvo vo ne, hua rahn cuaco ye che a chih Lázaro, ne chemin che rahco ihyan apóstol chahn che quiyado ye.

¹⁴ Tuhme rahn cuaco ye ri ye ihyan chahn:

—Lázaro ne, a chih ye. ¹⁵ Tahque ndahca che hua quenán min ro che chih ye, te nduco tihca ne, tahque ndah ro yahn nchuhn, cava che cotahno ne. Man ne, cuhn vo quendihchero vo ihyan.

¹⁶ Tomás, ihyan min che ntahco ihyan che duche ye “Cuahche” ne, rahn ye ri ye ihyan apóstol chenahn chahn:

—Cuhn vo nduco nchuhn, conduco vo Dihvo vo, andahre va che coh vo dama nduco ye.

A Dihvo vo Jesucristo che rendedevahn ye ihyan iyehense man, rendedetuhche ye tenahn man

¹⁷ Cuahn che nda Dihvo vo yan Betania ne, a cun ro che quenun Lázaro chete yayan. ¹⁸ Betania ne, nino nduco yan Jerusalén, ri tenduh o kilómetro quenan man, ¹⁹ ne ama yahn sahn ndinan yahn nación yahn Israel, chahn se chendihchero se Marta man, María man, cava che necah se vedechahtino ihyan, yahn che chih cahve ye. ²⁰ Cuahn che checadino Marta che a nda nino Dihvo vo ne, cuahn ye quendi yune ye ihyan. Numanahn min ne, quenun María vah. ²¹ Ura che a tahn nun Marta Dihvo vo ne, rahn ye ri ye ihyan:

—Dihvé, ndete che muhn quenán ne ro che chi dito yahn cahvé ne, nde hua chih ye. ²² Ate dehve din yahn, te ndih ne, adecodehno che caca ne Dendiohs ne, cuahnecon ye.

²³ Rahn Dihvo vo ri ye Marta:

—Quehve ne, ndaconan conan se.

²⁴ Rahn Marta ri ye Dihvo vo:

—Cuaco che ndaconan conan ye, cuahn che ntuche tenahn, ro che cuihno iyehense.

²⁵ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye Marta:

—Che ntuche tenahn man, che cuahtenan ye vahchetero man ne, a u che rihquentiyón. Ihyan che ritahno ye u ne, andahre coh ye ne, ntuche ye.

²⁶ Nducoyaca ihyan che ritahno ye u ne, hua conda ye, te cuahtenan ye vahchetero cuahn dama. ¿A rithehe chemin ne?

²⁷ Rahn Marta ri ye Dihvo vo:

—Taca hua, Dihvé. Ritahnó. Namin ritahnó che a ndih che Daya Dendiohs man, a ndih che a va cade che chi ne ndedevahn ne ihyan iyehense man.

²⁸ Chihno rahn Marta ne, cuahn ye ngua ye coh ye María, ne rahn ye deco deco ri ye ihyan:

—Nda Ihyan Ricuahn, ne rah ye di.

²⁹ Ndetahno necuan María, ne cuahn ye nan che quenun Dihvo vo. ³⁰ Dihvo vo ne, ametah conda ye viyan, te quenán rino ye yune nan che ntaca Marta ihyan.

³¹ Sahn ndinan chahn che chenán se vaco María renecah se vedechahtino ihyan ne, ndihchero se che aderano ye necuan ye cuahn ye, ne cuahn se nduco ye. Rahco se te cuahn ye nan yayan, cuaco ye cava cahve ye.

³² Cuahn che nda María nan Dihvo vo ne, chehntihya ye, ne rahn ye:

—Ndete che muhn quenán ne ro che chi dito yahn cahvé ne, nde hua chih ye.

³³ María ne, ama raco ye. Namin sahn chahn ne, raco se. Ndichero Dihvo vo, ne ama chi ndache ye. ³⁴ Tumerune ye ihyan chahn:

—¿Ti chihche nchuhn tenahn me ne?

Rahn ihyan chahn ri ye ihyan:

—Dihve nuhn, cuhn vo nduco ne, ndichero ne.

³⁵ Namin chaco Dihvo vo. ³⁶ Tuhme rahn ama o sahn chahn:

—Condiche nchuhn. A ndero ndi che ama yahino ye tenahn me.

³⁷ Tama te o se ne, rahn se:

—Ihyan tih ne, din ye che chi ro nan sahn nan ve me. ¿Taca che hua din ye che ndoyahn Lázaro, ne hua chih ye?

Dihvo vo Jesucristo ne, ndedetuhche ye Lázaro

³⁸ Dihvo vo ne, ama chi ndache ye, ne cuahn nda ye nan yayan me. Yayan me ne, ndindah nan ama yava, ne ama tu chahno ndi chendevah yahn. ³⁹ Rahn Dihvo vo:

—Cuehnevi nchuhn tu chende yayan. Conahne ne.

Tuhme rahn Marta ri ye Dihvo vo:

—Dihvé, co a ran tenahn, te a chihno cun ro che chih ye.

⁴⁰ Ate rahn Dihvo vo ri ye Marta:

—A rahn rí di te ndete che ritehne ne, tumacadine vederihquentiyon chahte yahn Dendiohs.

⁴¹ Tuhme chehnevi ihyan chahn tu me. Chenihyon nan Dihvo vo nan ro, ne covah ye tuhca:

—Chidá, renté nundihve cuahn ndih yahn che rihcován ne che reváh. ⁴² A devanó te cuahn dama che reváh ne, rihcován ne, ate tihca rahn cava che ndah yahn ihyan che chenun ye muhn, cava che cotahno ye che a ndih dechuh ne u.

⁴³ Chihno covah ye ne, rahn ye ama dito:

—Lázaro, ¡cuendiquendah tan!

⁴⁴ Ndetahno ntuche ihyan min, ndiquendah ye chete yayan. Deva ndacotuma ye tino, nde tah nde cah ye man, nan ye man. Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cuentahte nchuhn tino che ndacotuma ye.

Rente cade sahn ndinan chahn che din se preso Dihvo vo Jesucristo

⁴⁵ Sahn ndinan chahn che chahn se chinduco se María cuahn che chih cahve ye ne, ndihchero se vederihno che din Dihvo vo, ne ama yahn se chitahno se ihyan.

⁴⁶ Ate nahn se ne, chahn se chengo se sahn fariseo yahn vederihno che din ye, ndedetuhche ye Lázaro. ⁴⁷ Tuhme ndo dama sahn fariseo chahn man, chidocuyan ndinan man, nduco nducoyaca sahn ndinan yahn nación yahn Israel, nte cade se, ne rahn se:

—¿Taca din vo?, te ihyan min ne, ama redin ye vederihno. ⁴⁸ Ndete che cahcoman vo che quendi ye ne, nducoyaca ihyan cotahno ye ihyan, ne denan chi sahn ndinan yahn Roma, cuihno ndahtera se yaco yuhn vo man, cuihno cahno se ihyan nación yuhn vo man.

⁴⁹ Ate Caifás, ihyan min che chidocuyan che tahque ndinan nduyo min ne, rahn ye ri ye sahn chahn:

—Nchuhn ne, nde hua devano ne. ⁵⁰ Nde tah hua retumacadino ne, te tahque ndahca yuhn vo, che coh ama no ihyan cava ihyan nación yuhn vo yudomin ca che coh nducoyaca ye.

⁵¹ Caifás ne, ndiyu che ndedecadino man ye che tihca rahn ye. Nducote ihyan min ndinan ye nduyo min ne, cah Dendiohs, checadino ye, ne chemin che rahn ye che va che coh Dihvo vo Jesucristo, cava che ndedevahn ye ihyan nación yahn Israel man, ⁵² nducoyaca ihyan yahn Dendiohs che chenan ye muhn min numachahte iyehense

man. ⁵³ Tihca chi, che nde ro min, chihco cade sahn ndinan chahn che cahno se Dihvo vo.

⁵⁴ Chemin che ametah quechica ro Dihvo vo van ihyan. Tahque ndah ye ne, chica ye estado yahn Judea, ne cuahn ye ama cuan, nino yahn nan che metah duhva, chihto ama yan che duche Efraín. Min quenan ye nduco ihyan apóstol yahn ye.

⁵⁵ A cochi nino vihco ro yudo yahn ihyan nación yahn Israel, ne ama yahn ihyan rica ye yan vaco ye, rahn ye yan Jerusalén ama o ro numanahn che metah cuanan vihco me, cava che ndo dave ye nduhca costumbre yahn ye.

⁵⁶ Rinuhn ihyan chahn Dihvo vo, ne ama retumarune vih ye ura che chenun ye chete yaco:

—Nchuhn, a hua devano ne, ¿a chi ye vihco ne?

⁵⁷ Sahn fariseo man, chidocuyan ndinan man ne, a ndihquentiyon se che adecoduhno ihyan che devano ye ti quenan Dihvo vo ne, cahma ye co ye sahn, cava che din se preso ihyan.

12

Ama ihyan ndahta ne, chacotahme ye nunedan cah Dihvo vo Jesucristo

¹ Te an ro ca renda che nda ro yudo me, ne cuahn Dihvo vo yan Betania, quendihchero ye Lázaro, ihyan min che ndedetuhche ye ihyan van tenahn. ² Vaco Lázaro din ihyan chahn ama vihco cava Dihvo vo, ne cah ye, cheh vino ye. Marta ne, chihntave ye che cheh ihyan chahn, ne Lázaro man, Dihvo vo man, vate ye nduco ihyan chenahn nan mesa. ³ Ura min nda María, nda ye tenduh mahn litro nunedan ndah, che duche nardo. Chemin ne, ama yahn chihve. Chacotahme ye cah Dihvo vo, ne nedin cuma ye nduco yudo tin ye. Numacuahn chetevah me quendihco chan dan. ⁴ Tuhme ama sahn che ndi cuande se van ihyan

apóstol chahn, che duche se Judas Iscariote, daya Simón, sahn min che va che ndihcue ndeh se Dihvo vo ne, rahn se:

⁵ —Nunedan tih ne, rigonun chihve tenduh ino ciento tume diyahngua, ¿taça che hua ndihcue tahn tih, ndaca che conan te ihyan chevah?

⁶ Judas ne, ndiyu che yahino se ihyan chevah che tihca rahn se, te yahn che duco se. Nducote sahn min ndi se tesorero van ihyan apóstol chahn ne, rendaca yune che reduco se. ⁷ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Hua cahca tan che tihca redin te. Chehdenda te nunedan me u, cava che cuhndeyan che conun chete yayan. ⁸ Ihyan chevah ne, cuahn dama chenun ye van nchuhn, ne co conan ne ihyan cuahn che nahn ne. Ate u ne, hua cuahn dama conan nduco ne.

Rentuhno sahn ndinan chahn cava che cahno se Lázaro

⁹ Ama yahn ihyan nación yahn Israel, checadino ye che yan Betania quenan Dihvo vo, ne cuahn ye quendi-chero ye ihyan. Namin nahn ndihchero ye Lázaro, ihyan min che ndedetuhche Dihvo vo ihyan van tenahn. ¹⁰ Tuhme ntuhno chidocuyan ndinan chahn che namin nduco Lázaro cahno se ihyan, ¹¹ te a cava Lázaro che ama yahn ihyan nación yahn Israel rihcoman ye sahn, ritahno ye Dihvo vo.

Chenda Dihvo vo Jesucristo yan Jerusalén

¹² Ama yahn ihyan nda ye vihco ro yudo, yan Jerusalén. Chi dave tama ro me ne, checadino ye che va che nda Dihvo vo. ¹³ Tuhme chihca ye iyon, quenda ye, ne cuahn ye quendi yune ye Dihvo vo. Cuahn che tahn nun ye ihyan ne, chenda ye viyan rah yeno ye:

—¡Ndeva vo yavenan Dihvo vo Dendiohs! ¡Ndeva vo yavenan ihyan cuh che dechuh ye! ¡Ndeva vo yavenan ihyan cuh che Rey yahn nación yuhn vo Israel!

¹⁴ Dihvo vo ne, ndaca ye ama burro lihn, quendudo ye ite, te a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

¹⁵ Nchuhn ihyan yan Jerusalén, hua dehva rahco ne. Condihche ne. Cochi Rey yahn ne, quendudo ye ama burro lihn.

¹⁶ Ro menan ne, hua chenahn ihyan apóstol yahn dehtenduh che tuhchan, ate adive cuahn che a conahn Dihvo vo vahchetero ne, tuhme chenahn ye che nducuah che chahn chi Dihvo vo ne, a ndirun yahn nan Ndudo yahn Dendiohs.

¹⁷ Ihyan che ndihchero ye vederihno che din Dihvo vo, ndedetuhche ye Lázaro van tenahn ne, rente ye yahn.

¹⁸ Chahn ino ihyan yahn vederihno me, ne chemin che ama yahn ye chahn ye chendi yune ye Dihvo vo. ¹⁹ Tuhme rente sahn fariseo chahn van man se nduco vih:

—Condihche nchuhn. A chihnonan yahn ntiyon yuhn vo, te nducoyaca ihyan ne, a chinduco ye ihyan cah.

Ama o sahn nación yahn Grecia ne, nahn ndihchero se Dihvo vo Jesucristo

²⁰ Van ihyan che chahn ye vihco min yan Jerusalén, ndeva ye yavenan Dendiohs ne, nduco neve sahn nación yahn Grecia. ²¹ Sahn chahn ne, chahn nda se nan ama ihyan yan Betsaida, estado yahn Galilea, duche ye Felipe, ne rahn se ri se ihyan:

—Codin ne favor, ne quenda ne nuhn nan Jesús, te nahn ndihchero nuhn ihyan.

²² Felipe ne, chahn ye rahn ye nduco Andrés, ne cuahn nduh che o ye, yahve ye Dihvo vo. ²³ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—U che rinducó nducoyaca ihyan ne, adecodehno ura nahn vahchetero. ²⁴ Cuaco rahn rí nchuhn te cava che co yahn ama ndute trigo, ndo ndeh ne, va che cuehche ndiyahn. Ndete che hua cuehche ne, hua co ndeh. ²⁵ Ihyan che nahn ndedevahn man ye ihyan ne, denda ye ihyan. Ate ihyan che rihco mendahn ye ihyan muhn iyehense ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. ²⁶ Duh ihyan che nahn din ye ntiyon yahn ne, va che cahco dama ino ye conduco ye u. Ihyan che redin ye ntiyon yahn ne, cuahtenan ye vahchetero nducó, ne din Chidá che quendah yavenan ye.

Rahn Dihvo vo Jesucristo te va che cahno se ihyan

²⁷ Man ne, ama ran. Ate ndotenan che cahma có Chidá che ndedevahn ye u, cahnevi ye che va che chuhríhn ne, tahque ndah cahco dama inó, te a cava che chuhríhn che cochí. ²⁸ Chidá, cahma có ihyan: “Vá vedeyeno che dinahn nducuah che chihquentiyon ne, cava che quendah yavenan ne.”

Tuhme chenun ama ndudo che chica vahchetero, che rahn:

—A dín che quendah yavenan. Man ne, dín che quendah yavenan tama yune.

²⁹ Chihnevan ihyan che chenun ye min, ne nahn ye ne, rahn ye che chine dave. Nahn tun ye ne, rahn ye te co ama ángel yahve ye Dihvo vo. ³⁰ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Ndudo che chihnevan nchuhn ne, a cava man ne, ndiyu cava u. ³¹ A nda ura che cuhnde cade yahn ihyan iyehense, ne chundah, sahn min che rihquentiyon se iyehense ne, ndahco ndiya Dendiohs sahn. ³² Cuedevano nchuhn te cuahn che conan yah, dín che cotahno ihyan numachahte iyehense u.

³³ Che tihc̄a r̄ahn ye ne, r̄ahn ye nduhc̄a che va che coh ye. ³⁴ R̄ahn ihyan chahn ri ye ihyan:

—A devano nuhn te n̄an Ndudo yahn Dendiohs ne, a ndirun che ihyan che a va c̄ade che chi ye ndedevahn ye ihyan iyeh̄nse ne, hua nd̄a ro che cuihno vederihquentiyon yahn ye. ¿T̄ac̄a che r̄ahn ne che ndih che rinduco ne nducoȳaca ihyan, conan ȳah ne? ¿Duh ndih tuhme ne?

³⁵ Tuhme r̄ahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Conan cá te neve ro nduco nchuhn, cacuáhn nchuhn. Cuihcovan ne ndudo yáhn, c̄ava che runec̄ade cuahtechica ne, ne co ndevahn ne, te ihyan che hua runec̄ade vatechica ye ne, nde hua devano ye ti nd̄a ti tuno ye. ³⁶ Cuitahno nchuhn u, numanahn che quenán nduco ne, c̄ava che co ne ihyan runec̄ade.

Chihno r̄ahn Dihvo vo chemin ne, chihcom̄an ye ihyan chahn, ne cuahn ye.

Deh cuande che hua ritahno ihyan nación yahn Israel Dihvo vo Jesucristo

³⁷ Andahre ama din Dihvo vo vederihno v̄an ihyan chahn ne, hua chitahno ye ihyan. ³⁸ Hua chitahno ye, te va che conahn nduco ye, nduhc̄a che dirun ihyan profeta Isaías tuhc̄a:

Dihvé, neve cuahn ra ihyan che ritahno ye ndudo che rahndudo nuhn.

Neve cuahn ra ihyan che tumacadino ye vederihquentiyon yahn ne.

³⁹ Tihc̄a chi che hua chi chitahno ihyan chahn. Namin dirun ihyan profeta Isaías tuhc̄a:

⁴⁰ Dendiohs ne, deche ye ndutin̄an ihyan chahn m̄an, din cheche ye chedave yahn ye m̄an,

c̄ava che hua nchan̄an ye m̄an, hua conahn ye m̄an, ne hua cotahno ye Dihvo vo, ndevahn ye.

⁴¹ Tihc̄a dirun ihyan profeta Isaías yahn vederihquentiyon chahte yahn Dihvo vo, te chinahn ama vederihno nduco ye, ndihchero ye vederihquentiyon min.

⁴² Andahre tihc̄a ne, ama yahn ihyan nación yahn Israel chitahno ye Dihvo vo. Nde sahn ndinan chahn, chitahno neve se. Ate hua chihco ro se che ritahno se ihyan, yahn che vah se che cahnevi sahn fariseo chahn vederihquentiyon yahn se chete yaco. ⁴³ Hua chihco ro se che ritahno se Dihvo vo, te tahque renan ino se che quendaḥ yavenan se nan ihyan iyehñse che co nan Dendiohs.

Ihyan che hua rihcovan ye ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo ne, va che conda ye

⁴⁴ Ama yune cuahn che rahndudo Dihvo vo ne, ama dito rahñ ye:

—Ihyan che ritahno ye u ne, namin ritahno ye Dendiohs Chida, ihyan min che dechuh ye u. ⁴⁵ Ihyan che rendihche ye u ne, retumacadino ye taçc̄a ihyan min. ⁴⁶ U ne, ndá muhn iyehñse, ricuáhn Ndudo yahn Dendiohs, çava che ihyan che cotahno ye u ne, ndevahn ye, ne runecade cuahtenan ye. ⁴⁷ Ate ihyan che rihnevan ye ndudo yáhn, ne hua redinahn ye ne, ndiyu che nahn mán che dín castigo ihyan, te ndá çava che ndedeváhn ihyan iyehñse, ndiyu deman che dín castigo ihyan. ⁴⁸ Ihyan che racondaḥ vedame ye u, ne hua rihcovan ye ndudo yáhn ne, va che co ye castigo ro che cuihno iyehñse, tunoca che hua dinahn ye ndudo che ricuáhn. ⁴⁹ Tihc̄a, te Dendiohs Chida, ihyan min che dechuh ye u ne, a ndudo che rihquentiyon ye che renté man, che rahndudó man, ndiyu dehtenduh che ri yeno mán. ⁵⁰ A devanó te che rihquentiyon Chidá ne, che cuahtenan ihyan vahchetero cuahn dama. Chemin che rahndudó nduhc̄a che rihquentiyon ye u.

13

Dihvo vo Jesucristo ne, n̄ano ye c̄ah ihyan apóstol yahn ye

¹ Cuahn che a t̄ama ro ra renda che cuan̄an vihco ro yudo me ne, nducote a devano Dihvo vo che a nd̄a ro che nd̄aca ye iyehnse, ne n̄ahn ye n̄an Dendiohs Chida ne, chihco ro ye nduhc̄a che āma yahino ye ihyan yahn ye. ²⁻⁴ Chundah ne, a nde men̄an c̄ahn nun se chete chedave yahn Judas Iscariote, d̄aya Simón, nduhc̄a che ndihcue ndeh se Dihvo vo. Nducote Dihvo vo ne, a devano ye che a m̄an Dendiohs Chida nd̄ahco ye nducuah̄n vederihquentiyon t̄ah ye m̄an, n̄an ihyan min chica ye m̄an, min n̄ahn ye m̄an ne, ura che chihno cheh vino ye nduco ihyan apóstol yahn ye ne, necuan ye n̄an mesa. Chehnevi ye tino tu che quenun ye, ne chet̄ah ye āma toalla, chacondihco ye yutor̄an ye. ⁵ Namin chet̄ah ye cu che ren̄ano nun ye t̄ah ye, ne chih ye nune. Tuhme can̄an ren̄ano ye c̄ah ihyan apóstol yahn ye, ne renedin cuma ye nduco toalla me.

⁶ Cuahn che nd̄a ye n̄an va Simón Pedro c̄ava che n̄ano ye c̄ah ye ne, r̄ahn ihyan min ri ye ihyan:

—Dihvé, ¿t̄aca che ndih n̄ano ne c̄ah ne?

⁷ Ndahconan Dihvo vo, ne r̄ahn ye ri ye ihyan:

—M̄an ne, hua renehn deh conahn che tihc̄a redín, ate adive ne, conehn.

⁸ Ate r̄ahn Simón Pedro ri ye Dihvo vo:

—U ne, hua nd̄a ro che n̄ano ne c̄ah.

R̄ahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Ndete che hua n̄anó cah ne, ametah din cuandé di van ihyan yáhn.

⁹ R̄ahn Simón Pedro ri ye Dihvo vo:

—Dihvé, ndete che tihc̄a ne, con̄ano ne ndiyu dem̄an c̄ah, te namin con̄ano ne t̄ah m̄an, t̄in m̄an.

¹⁰ Ate r̄ahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Ihyan che a dave ye ne, a de çah ye rendotenan che ntu. Nchuhn ne, a dave ne, andahre hua nducoyaca ne.

¹¹ Rahn ye te hua dave nducoyaca ihyan chahn, yahn che a devano ye te ama cha sahn che chi cuande se van ihyan chahn ndihcue ndeh se ihyan.

¹² Chihno nãno Dihvo vo çah ihyan chahn ne, ndonun ye tino tu yahn ye, ne ndaconan chihnde ye nan mesa. Tuhme rahn ye ri ye ihyan chahn:

—¿A chenahn nchuhn deh conahn che nanó çah ne? Çahmá có nchuhn deh conahn che tihça nanó çah ne. ¹³ Nchuhn ne, renevahnecun ne u, rahn ne te a u che Dihve ne man, Ihyan Ricuahn yahn ne man, ne cuaco che rahn ne. ¹⁴ Cua cuande nchuhn. Andahre u che Dihve ne man, Ihyan Ricuahn yahn ne man, ate nanó çah ne. Tihça quenán cuma che din yahino ama tama ne vih, nãno ne çah vih. ¹⁵ Chihcó ejemplo cuh çava che quendi ne. ¹⁶ Cuaco rahn rí nchuhn te nde ama mozo hua tahque chahte vederihquentiyon yahn se che co patrón yahn se. Namin nde ama sahn che rahn ntiyon hua tahque chahte vederihquentiyon yahn se che co ihyan che redechuh ye sahn. ¹⁷ Ndete che chenahn nchuhn yahn ejemplo che chihcó yahn ne, ne dinahn ne ne, ama ndah ro yahn ne.

¹⁸ 'Che tuhça rahn ne, hua çava nducoyaca nchuhn. U ne, ndiyu che hua tumacadinó duh nduh nchuhn che tendahnún nchuhn, ate va che conahn Ndudo yahn Dendiohs che a ndirun tuhça: “Sahn che dama reh dama rih se nducó ne, sahn min che din tan se nducó.” ¹⁹ Rahn rí nchuhn ndudo cuh man che ametah conahn, çava che cuahn che a conahn ne, cotahno ne te a u che a va çade che chí ndedevahn ihyan iyehense. ²⁰ Cuaco rahn rí nchuhn te adecoduhno ihyan che nevahnecun ye ihyan che dechúh ihyan ne, a u renevahnecun ye. Me ihyan che

renevahne^{cun} ye u ne, renevahne^{cun} ye Dendiohs Chida, ihyan min che dechuh ye u.

Dihvo vo Jesucristo ne, rahn cuaco ye te Judas va che ndihcue ndeh se ihyan

²¹ Chihno rahn Dihvo vo chemin ne, ama chi ran ye, ne rahn cuaco ye:

—Cuaco rahn ri nchuhn te ama cha nchuhn ndihcue ndeh ne u.

²² Ihyan apóstol chahn ne, a ndere rendihchenun ye nan vih, rendedecadino ye duh yahn che rahn Dihvo vo.

²³ Ama ihyan apóstol che ama yahino Dihvo vo ihyan ne, dama va ye nduco vih. ²⁴ Din tah Simón Pedro yahn ye, cava che tumerune ye Dihvo vo duh yahn che rahn ye.

²⁵ Tuhme cuahn nda ca ye nan Dihvo vo, ne tumerune ye ihyan:

—Dihvé, ¿duh yahn che rahn ne ne?

²⁶ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Decahnda ama ndi pan, ne sahn che cah, cheh se ne, a sahn min.

Tuhme decahnda Dihvo vo ama ndi pan, ne cah ye, cheh Judas Iscariote, daya Simón. ²⁷ Ndetahno che chetah Judas pan me ne, quenun chundah chete chedave yahn se. Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Cha che ndihque che din ne, codin no ndetahno.

²⁸ Nde ama ihyan che vate ye nan mesa ne, hua chenahn ye deh cuande che tihca rahn Dihvo vo ri ye Judas.

²⁹ Nducote sahn min ndi se tesorero yahn ihyan chahn ne, chemin che nahn ye ne, ndedecadino ye, te co rahn Dihvo vo nduco se che cua se dehtenduh che nahn yahn vihco, o che cah se tume ihyan chevah. ³⁰ Ura min ne, a man, ne cuahn che chihno cheh Judas pan me ne, quenda^h vah se cuahn se.

Ama vederihquentiyon ra

³¹ Cuahn che a chuh Judas cuahn se ne, rahn Dihvo vo:
 —Man ne, u che rinducó nducoyaca ihyan ne, nan dehtenduh che cuahno có ne, cuhnde ro vederihquentiyon chahte yáhn. Namin cuhnde ro vederihquentiyon chahte yahn Dendiohs. ³² Nducote u che rinducó nducoyaca ihyan, cahco ró vederihquentiyon chahte yahn Dendiohs ne, namin Dendiohs ne, cahco ro ye vederihquentiyon chahte yáhn, ne a nun cuahn cahco ro ye. ³³ Dayá che yahinó nchuhn, a te neve ro ra che quenán nduco ne. Nchuhn ne, nuhn ne u, ate anduhneca che rahn nduco sahn ndinan chahn ne, tihca rahn nduco ne man, te nan che nahn ne, hua co cahn ne quenuhn ne u. ³⁴ Cahcó ama vederihquentiyon ra cava nchuhn. Chemin ne, che din yahino ama tama ne vih, nduhca che yahino man nchuhn. ³⁵ Ndete che din yahino ama tama ne vih ne, tumacadino nducoyaca ihyan che ritahno ne u.

Rahn Dihvo vo Jesucristo te cahma Pedro te hua rendihche ye ihyan

³⁶ Simón Pedro ne, tumerune ye Dihvo vo:
 —Dihvé, ¿ti che nahn ne ne?
 Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:
 —Nan che nahn ne, hua co condoque u man, ate adiva ne, condoque u.
³⁷ Tuhme rahn Pedro ri ye ihyan:
 —Dihvé, ¿dehco che hua co conducó ndih man?, te nde vá vedeyeno che cahco mendahn u, andahre cahno ihyan u cava ne.
³⁸ Ate rahn Dihvo vo ri ye ihyan:
 —Ndere rahn che ve vedeyeno che cahco mendahn di, cava u. Cuaco rahn rí di te numanahn che metah cuah tuh ne, cahme ino yune te hua rendihche u.

14

Atenān che cotahno ihyān Dihvo vo Jesucristo che co cuahtenan ye nān Dendiohs Chida

¹ 'Hua ndeh ndedecadino nchuhn. Codin chahtino ne Dendiohs. Namin codin chahtino ne u. ² Vāco Chidá ne, ama va nān che cuahtenan ihyān. Ndete che hua tihcā ne, a rāhn cá rí nchuhn. Cāhn cahcoyān nān che cuahtenan ne. ³ Cuañ che a cháhn chihcoyān nān che cuahtenan nchuhn ne, chí tún ndichecuá nchuhn cava che cuahtenan ne dama nducó nān che conán. ⁴ Nchuhn ne, a devano ne ti nāhn. Namin a devano ne taça tuno ne min.

⁵ Rāhn Tomás ri ye Dihvo vo:

—Dihvé, nducote hua devano nuhn ti che nāhn ne ne, nde hua codevano nuhn taça che co tuno nuhn min.

⁶ Rāhn Dihvo vo ri ye ihyān:

—A u che retihyon yuné ihyān, a u che ricuáhn ndudo cuāco, a u che rendedeváhn ihyān. Atenān cava u che co cuahtenan ihyān nān Dendiohs Chida. ⁷ Ndete che a tumacadino nchuhn yahn vederihquentiyon che quenān cumá ne, namin tumacadino ne duh che Chidá. Mān ne, a tumacadino ne duh che Chidá, anduhneca ndete che a ndihchero ne ihyān.

⁸ Tuhme rāhn Felipe ri ye Dihvo vo:

—Dihvé, codin ne che co ndihchero nuhn Dendiohs Chida, ne nduco chemin ne, a cochahntino nuhn.

⁹ Ndahconan Dihvo vo, ne rāhn ye:

—Felipe, ametah ro che rinducó nchuhn, me ¿taça che hua retumacadine yahn vederihquentiyon yáhn? Ihyān che rendihchero ye u ne, anduhneca ndete che rendihchero Dendiohs Chida. Ametah deh cuande che caque u che dín che ndihchero nchuhn ihyān. ¹⁰ Che tihcā rahn ne, rihque ro che hua devene che u ne, rinducó Chidá, ne rinduco mān ye u. Ndudo che ricuáhn nchuhn ne, ndiyu che cuande yahn mān, te che cuande yahn Chidá.

A ihyan min che rinduco ye u, redin ye che rinahn ntiyon yahn ye. ¹¹ Cuitahno nchuhn che u ne, rinducó Chidá, ne man ye rinduco ye u. Me ndete che hua co cotahno ne chemin che dendudo renté nduco ne ne, cuitahno ne yahn vederihno che redín. ¹² Cuāco ráhn rí nchuhn te ihyan che ritahno ye u ne, namin din ye vederihno nduhca che redín, nde vederihno che tahque rahte din ye. Tihca, te u ne, náhn nan Dendiohs Chida, ¹³ ne nducuahne che caça nchuhn ihyan che cuande yáhn ne, u che Daya ye ne, dín che conahn nduco ne, cahco ró che ama chahte vederihquentiyon yahn ye. ¹⁴ U dín che conahn nduco nchuhn adecodehno che caça ne che cuande yáhn.

Rahn Dihvo vo Jesucristo che dechuh ye Vaco Ndah yahn Dendiohs

¹⁵ Ndete che yahino nchuhn u ne, codinahne ne che rihquentiyón. ¹⁶ Nducote va che náhn ne, cacá favor Chidá, ne dechuh ye Vaco Ndah yahn ye conduco nchuhn cuahn dāma, ndāca vedechahtino yahn ne. A Vaco Ndah yahn ye redin che renahn ihyan cha che cuāco. ¹⁷ Ihyan nunde ne, hua co conduco Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan, te hua retumacadino ye vederihquentiyon yahn. Ate nchuhn ne, retumacadino ne, te rinduco Vaco ye nchuhn, ne conun nchuhn cuahn dāma. ¹⁸ Hua ama yune cahcomán nchuhn, te ndaconan conducó nchuhn. ¹⁹ Cuihno neve ro ne, ametah ndaconan ndihchero ihyan iyehne u, ate nchuhn ne, tumacadino ne che quendí conducó nchuhn, ne cuahtenan ne vahchetero, te u ne, vá cava ne. ²⁰ Tuhme tumacadino ne te u ne, rinducó Chidá. Me nchuhn ne, ndichahtino ne u, ne rinducó nchuhn. ²¹ Ihyan che renahn ye, ne redinahne ye che rihquentiyón ne, rihco ro ye che yahino ye u. Chidá ne, yahino ye ihyan che yahino ye u, ne namin u ne, yahinó ihyan, ne rinducó ihyan.

²² Ama ihyan apóstol che duche ye Judas, ndiyu Judas Iscariote ne, tumerune ye Dihvo vo:

—Dihvé, ¿dehco che rahn ne che conduco ne nuhn, ne hua conduco ne ihyan iyehense ne?

²³ Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Ihyan che yahino ye u ne, redinahn ye che rihquentiyón. Ihyan chahn ne, yahino Chidá ihyan man, rinduco ye ihyan man. Namin u ne, rinducó ihyan. ²⁴ Ihyan che hua yahino ye u ne, hua redinahn ye che rihquentiyón. Ndudo che ricuáhn nchuhn ne, a ndudo yahn Chidá, ihyan min che dechuh ye u, ndiyu ndudo yahn man.

²⁵ Rete cuandé nchuhn nducuahn ndudo che tuhchan numanahn che quenán cá nduco ne. ²⁶ Avane ne, Vaco Ndah yahn Dendiohs, che dechuh ye che cuande yáhn, çava che nte vedeçahfino nchuhn man, conan nchuhn man ne, din che conahn nchuhn nducuahn man, ntihton yan nducuahn che te cuandé nchuhn man.

²⁷ 'Man ne, Dendiohs conduco ye nchuhn. Dín che ama ndahça cuahtenan ne, cuahte dihn chedave yahn ne, ne chemin ne, hua co din nde ama ihyan iyehense. Hua ndeh ndedecadino nchuhn, nde huane dihya ne co.

²⁸ A chihnevan nchuhn che ráhn rí nchuhn che náhn, ne ndaconán conducó nchuhn. Ndete che cuaco che yahino nchuhn u ne, nde tuno chi yeno ne che ráhn rí nchuhn che náhn nan Chidá, te Ihyan min ne, tahque chahte vederihquentiyon yahn ye che co u. ²⁹ A nde man no ráhn rí nchuhn, çava che cuahn che a conahn ne, cotahno ne che a nan ihyan min che náhn.

³⁰ 'Ametah tuno ura yáhn che quendi cá te cuandé nchuhn, te a cochi nino ura che conahn che nahn chundah, sahn min che rihquentiyon se iyehense cuh. Sahn min ne, metah nde ama vederihquentiyon yahn se nan, ³¹ ate cuahneçún che conahn nduhça che nahn se, çava che

codevano ihyan iyehense che yahinó Chidá, ne redináhn che rihquentiyon ye. Mañ ne, çaco vo muhn, cuhn vo nduco nchuhn.

15

Ejemplo yahn dihyo uva

¹ 'U ne, anduhneçá dihyo uva ndah. Me Chidá ne, anduhneçá ihyan che redin ye cudádo dihyo uva. ² Dune dihyo uva che hua ri yahn ne, rihca ye. Ate dune che ri yahn ne, rihca ndudo ye mañ, rene din dave ye mañ, çava che tahque co yahn. Anduhneçá ndete che tihçá redin Chidá nduco ihyan che ritahno ye u. ³ Nchuhn ne, anduhneçá dihyo uva che a nedin davé, tihchan ne, yahn che a chicuáhn nchuhn. ⁴ Cuiquendi ne cochahtino ne u, ne u ne, quendí nda cuandé nchuhn. Ndete che nda riya ama dune dihyo uva ne, ametah co yahn, te ametah nda nañ duto. Cuihco nchuhn cudádo çava che hua cuahno co ne tihçá. Ndete che hua quendi ne cochahtino ne u ne, co ne nduhçá dune dihyo uva che a metah ri ndute yahn, yahn che ametah nda nañ duto.

⁵ 'U ne, anduhneçá duto dihyo uva. Me nchuhn ne, anduhneçá dune. Nchuhn che nda cuandé nchuhn, ne ndete che quendi ne cochahtino ne u ne, co ne nduhçá dune dihyo uva che ama ri yahn. Ate che tin demañ nchuhn ne, hua dehva co din ne, te hua ndichahtino ne u. ⁶ Duh nchuhn che hua cochahtino ne u ne, cuacondah vedamé nchuhn, co ne nduhçá ama dune dihyo uva che a ntah. Dune chemin chan ne, retih, ne rene din dāma ihyan rihquiyahn ye.

⁷ Ndete che quendi nchuhn cochahtino ne u mañ, quendi ne dinah ne che a chicuáhn nchuhn mañ ne, cuica ne deh che nahn ne, ne conahn nduco ne. ⁸ Chidá ne, riquendāh yavenañ ye cuahn che ama ndahçá redin

nchuhn ntiyon. Nduco tihc̄a ne, rihco ro ne che numa cūaco rinduco ne u. ⁹Nduhc̄a che yahino Chidá u ne, tihc̄a yahinó nchuhn. Cuiquendi ne, cochahtino ne u, ne quendí din yahinó nchuhn. ¹⁰U ne, redináhn vederihquentiyon yahn Chidá, ne cuahn d̄ama yahino ye u. Namin nchuhn ne, ndete che dinahn ne che rihquentiyón ne, quendí din yahinó nchuhn.

¹¹Tihc̄a ricuáhn nchuhn c̄ava che āma co yeno ne nduhc̄a che yeno m̄an. ¹²Vederihquentiyon yáhn c̄ava nchuhn ne, che din yahino āma t̄ama ne vih nduhc̄a che yahino m̄an nchuhn. ¹³Vedeyahino che tahque chahte che co cuahtenan cuma ihyan ne, che c̄ahco mendahn ye ihyan coh ye, ndedevahn ye amigo yahn ye. ¹⁴Nchuhn ne, amigo yáhn nchuhn, ndete che dinahn ne che rihquentiyón nchuhn. ¹⁵Ihyan ne, hua renecah cuande ye mozo yahn ye dehtenduh che redin ye. Ate nchuhn ne, amigo yáhn nchuhn. Hua rinó nchuhn nduhc̄a mozo yáhn, ne chemin che chicuáhn nchuhn nducuahn che te cuande Chidá u. ¹⁶Ndiyu nchuhn che tendahnun ne u. A m̄an che tendahnún nchuhn, ne chihquentiyón nchuhn che din ne ntiyon yáhn, ntiyon min che cochihve numacuahn ro. Nduco tihc̄a ne, din Chidá che conahn nduco ne, nducuahn che c̄aca ne ihyan che cuande yáhn. ¹⁷M̄an ne, ndaconan rihquentiyón nchuhn che din yahino āma t̄ama ne vih.

Ihyan iyehnse ne, rendihche t̄an ye Dihvo vo Jesucristo m̄an, ihyan yahn ye m̄an

¹⁸Nchuhn ne, a devano ne che din t̄an ihyan iyehnse nducó. Chemin che nde hua c̄ahn ino ne cuahn che din t̄an ye nduco ne. ¹⁹Nchuhn ne, hua d̄ama ri ne nduco ihyan nunde. Chemin che hua yahino ye nchuhn nduhc̄a che yahino ye combiero yahn ye. U ne, a tendahnún nchuhn v̄an ye, ne redin t̄an ye nduco ne, yahn che ametah d̄ama

ri ne nduco ye. ²⁰ Cuenecaḥco nchuhn ndudo che a ráhn rí nchuhn tuhça: “Nde ama mozo yahn ihyan ne, hua tahque yudo se che co man ye.” Ihyan che redin tan ye nducó ne, namin din tan ye nduco nchuhn. Me ihyan che redinahñ ye yahn ndudo che ricuáhn ne, namin nevahñecun ye ndudo che cacuahñ nchuhn. ²¹ Va che chuhrihn nchuhn nducuahñ vedetan yahn ihyan, yahn che rinduco ne u. Din tan ye nduco ne, te hua rendihche ye Chidá, ihyan min che dechuh ye u.

²² Nducote ndá, chicuáhn ihyan, ne hua chitahno ye ne, chemin che tahque chihta nunde yahn ye, nde nan che cahma ye metah. ²³ Ihyan che hua ri rendihche ye u ne, namin hua ri rendihche ye Chidá. ²⁴ Vederihno che nde ama ihyan hua nedin ye ne, dín van ye, ate nde nduco nduh ne, rendihche tan ye u man, rendihche tan ye Chidá man, ne chemin che nde tahque chihta nunde yahn ye. ²⁵ Tihça va che co cava che conahn ndudo yahn Dendiohs che a ndirun tuhça: “Andahre nde ama nunde yáhn metah, ate din tan ihyan nducó.”

²⁶ A Vaco Ndah yahn Dendiohs che rete vedechahtino nchuhn man, che rete duto ndudo yahn ndudo ndah yahn ye man. Dechúh, ne cuahn che nda ne, te duto ndudo yahn ndudo yáhn. ²⁷ Namin nchuhn ne, cañ ne duto ndudo yahn ndudo yáhn, te chinduco ne u nde ro che canañ ntiyon yáhn.

16

¹ Rete cuandé nchuhn yahn dehtenduh che cuahno co ne, cava che hua ndaça dama ne. ² Sahn tan chahn ne, ndetendah se nchuhn chete yaco, ne nda ura che adecoduhno sahn che cañno se nchuhn ne, nde tuno ndedecadino se che a ntiyon yahn Dendiohs che redin se. ³ Tihça din se, te hua rendihche se Chidá man, u man.

⁴ Cuahn che nda ura che conahn nduco nchuhn tihca ne, cuenecahco ne te a rahn ri nchuhn.

Vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs

'Ro manan ne, hua te cuandé nchuhn yahn ndudo cuh, yahn che quenan cá muhn iyehanse nduco ne. ⁵ Ate man ne, nahn nan Ihyan che dechuh ye u, ne nde ama nchuhn hua retumarune ne u ti che nahn. ⁶ Tahque ndah ne, ama chi ran ne che tihca rahn nduco ne. ⁷ Rahn cuaco ri nchuhn te tahque ndah cava ne che nahn, te atenan nduco tihca co dechuh Vaco Ndah Yahn Dendiohs, nte vedehtino nchuhn. ⁸ Cuahn che nda ne, din che conahn ihyan che chendihco ye nunde man, din che conahn ye che runecade u man, din che conahn ye che Dendiohs ne, techecade ye yahn ye, din ye castigo ihyan man. ⁹ Conahn ye che chendihco ye nunde yahn che hua ritahno ye u. ¹⁰ Conahn ye che runecade u, te nahn nan Chida, ndaca van nchuhn. ¹¹ Conahn ye che Dendiohs ne, techecade ye yahn ye, din ye castigo ihyan, te chudah, sahn min che quenan cuma se vederihquentiyon muhn iyehanse ne, a techecade ye yahn se, ne va che din ye castigo sahn.

¹² 'Ama va ca ndudo che cacuahn nchuhn ate meniyon ne, hua tuno vederendedecadino yahn ne che conahn ne. ¹³ A Vaco Ndah yahn Dendiohs che recah duto ndudo yahn ndudo ndah yahn ye. Cuahn che nda ne, te cuande nchuhn yahn ndudo min. Ndiyu tin deman che tihca din, te a Dendiohs che rihquentiyon che tihca din. Namin te cuande nchuhn nde yahn dehtenduh che coman cochi che co. ¹⁴ Ndeva yavenan, te a vederihquentiyon yahn che te cuande nchuhn. ¹⁵ Tihca, te nducuahn vederihquentiyon yahn Chida ne, va tah. Chemin che rahn che Vaco Ndah yahn ye ne, a vederihquentiyon yahn che te cuande nchuhn.

Ihyan apóstol ne, co ran ye, ate adiva ne, cuavi vederan yahn ye, ne co yeno ye

¹⁶ 'A tah ra che quenán nduco nchuhn, te nahn nan Dendiohs Chida. Ate adiva tah cuahn ne, ndaconan ndihchero ne u.

¹⁷ Tuhme retumerune vih nahn ihyan apóstol chahn van man ye nduco vih:

—Rahn ye che cuihno neve ro ne, ametah ndihchero vo ihyan man, che adiva tah cuahn ne, ndaconan ndihchero vo ihyan man, che a nahn ye nan Dendiohs Chida man. ¿Dehra conahn ne? ¹⁸ ¿Dehra conahn che rahn ye che cuihno neve ro me ne? Hua renahn vo deh conahn che tihca rahn ye.

¹⁹ Dihvo vo ne, checadino che hua chenahn ihyan chahn, ne nahn tumerune ye ihyan. Tuhme rahn ye ri ye ihyan:

—U ne, rahn ri nchuhn che cuihno neve ro ne, ametah ndihchero ne u, ne adiva tah cuahn ne, ndaconan ndihchero ne u. ¿A yahn chemin che ama retumerune vih ne ne? ²⁰ Cuaco rahn ri nchuhn che ama co ndache ne, nde ama cuaco ne. Numanahn min ne, ihyan nunde ne, ama co yeno ye. Ate cuavi vederan yahn ne, ne co yeno ne. ²¹ Ama ndahta, cuahn che a nda ura yahn te che cuacoyahn te ne, ri ran te, yahn che ra yah chete te. Ate cuahn che a chacoyahn te decuah yahn te ne, nde metah renechaco te yahn vedeyah me, yahn che ama yeno te che a va decuah yahn te. ²² Nduhca vederan min che hua rengu ne, tihca vederan yahn nchuhn, te cuahn che ndaconan conducó nchuhn ne, ama co yeno ne, nde hua duhva co din che co ran ne.

²³ 'Nda ro min ne, nde ama nan dehtenduh ametah ndotenan che caa ne u che te cuandé nchuhn. Cuaco rahn ri nchuhn te nducuahn dehtenduh che nahn ne ne, co caa ne Chidá che cuande yahn, ne din ye che conahn

nduco ne. ²⁴ Nde meniyon ne, nde ama nan dehtenduh hua rica nchuhn Ihyan che cuande yahn. Man ne, cuica ne nducuahn dehtenduh che nahn ne, ne din ye che conahn nduco ne, cava che ama co yeno ne.

Dihvo vo Jesucristo ne, ndahco ndiya ye ihyan nunde

²⁵ 'Ricuahn nchuhn deman nduco ejemplo, ate nda ro che ametah cacuahn nchuhn nduco ejemplo, te tahque ndah ne, cahma cuaco có nchuhn yahn vederihquentiyon yahn Chidá. ²⁶ Ro min ne, nducuahn dehtenduh che caca ne Dendiohs Chida che cuande yahn ne, metah ndotenan che u caca favor ihyan che conahn nduco ne, ²⁷ te yahino ye nchuhn, ne man ye din ye che conahn nduco ne. Yahino ye nchuhn yahn che yahino ne u man, yahn che ritahno ne che man ye dechuh ye u man. ²⁸ U ne, chicá nan Dendiohs Chida, ndá muhn iyehense. Man ne, a nun ndaca muhn, ne nahn t^un nan ye.

²⁹ Tuhme rahn ihyan apóstol yahn ye ri ye ihyan:

—Man che cuaco ne, rahn cuaco ne nduco nuhn. Ametah nduco ejemplo rete cuande ne. ³⁰ A ndero ndi che devano ne nducuahn dehtenduh nde hua rendotenan che caca ihyan ndih che cah cuande ne ihyan. Chemin che ritahno nuhn che Dendiohs dechuh ye ndih.

³¹ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Man ne, a ritahno nchuhn u numa ino ne. ³² Ate a cochi nino ura che c^uano ne, cahn muhn cahn min ne, cahcoman ne u. Ate hua demán, te nduco Dendiohs Chida u. ³³ Nducuahn dehtenduh chemin chan ne, rete cuandé nchuhn cava che cochahtino ne u, ne cuahte dihn chedave yahn ne. Cuedevano ne te va che chuhrihn ne, din tan ihyan nunde nduco ne, ate hua dehva rahnco ne, te va che ndahco ndiyá chundah nduco ihyan yahn se.

17

Dihvo vo Jesucristo ne, covah ye cava ihyan apóstol yahn ye

¹ Chihno che tihcā rahn Dihvo vo nduco ihyan apóstol yahn ye ne, chenihyon nan ye nan ro, ne covah ye tuhca:

—Chidá, nda nino ura che va che chuhríhn. Cuendeva ne yavenán cava che namin u ne, ndevá yavenan ne.

² Tihcā, te ndih ne, chihco ne vederihquentiyon táh che cahcantiyón nducoyaca ihyan iyehnse man, che ndedevahn nducoyaca ihyan che tendahnun ne che cotahno ye u, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro man.

³ Atenan ndih che Dendiohs, ne ihyan che nevahnecon ye ndih man, u che dechuh ne man ne, atenan ihyan chahn che cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro.

⁴ 'U ne, ndevá yavenan ne muhn iyehnse. Namin dináhn ntiyon che chihquentiyon ne che dín. ⁵ Chidá, man ne, cuendeva ne u, ne codin ne che cuhnde ro vederihquentiyon yuhn vo nduhca ro menan cuahn che metah cuhnde iyehnse.

⁶ 'Ihyan che tendahnun ne van ihyan nunde cava che cotahno ye u ne, a cah cuandé ihyan che Dendiohs ndih. Ihyan chahn ne, ihyan yahn ne, ne din ne che chitahno ye u, nevahnecon ye ndudo ndah yahn ne. ⁷ Man ne, a devano ye te nducuahn vederihquentiyon che quenán cumá ne, a ndih te ne u. ⁸ Chicuáhn ihyan ndudo yahn ne che ndahco ne táh, ne nevahnecon ye. A checadino ndah ye, ne chitahno ye che a man ne dechuh ne u.

⁹ Ricá ndih cava ihyan chuhn che tendahnun ne che cotahno ye u, te ihyan yahn ne ihyan. Ndiyu cava ihyan nunde che ricá. ¹⁰ Nducoyaca ihyan yáhn ne, yahn ne ihyan. Namin nducoyaca ihyan yahn ne ne, yáhn ihyan, ne a cava ihyan chahn che ndeva ihyan yavenán.

¹¹ 'U ne, ndacá muhn iyehnse, ne nchí cava che conán nduco ne. Ate ihyan chuhn ne, cuahtenan ca ye iyehnse.

Chidá che va ne vahchetero, numacuahn vederihquentiyon yahn ne, codin ne cudádo ihyan che tendahnun ne che cotahno ye u, cava che ama ndudo co no ye nduhca uvo. ¹² Numanahn che quenán muhn iyehense nduco ihyan chuhn che tendahnun ne che cotahno ye u ne, numacuahn vederihquentiyon yahn ne, dín cudádo ihyan. Hua chinda nde ama ye, atenan ama sahn che a ndinda se, cava che conahn nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn ne.

¹³ 'Man ne, nchí nan ne. Ate numanahn che quenán cá muhn iyehense ne, tihca ricá ndih cava che co yeno ihyan chuhn, nduhca che yeno man. ¹⁴ Chicuahñ ndudo yahn ne ihyan chuhn, ne ihyan nunde ne, rendihche tan ye ihyan yahn che ametah dama ri ye nduco ye, nduhca che u ne, hua dama rí nduco ihyan nunde. ¹⁵ Ricá ndih cava ihyan chuhn. Ndiyu cava che ndetahno ndeva ne ihyan, ate che ndedevahn ne ihyan tah chundah. ¹⁶ Nduhca che ndiyu ihyan nunde u ne, namin ihyan chuhn ne, ametah dama ri ye nduco ihyan nunde. ¹⁷ Numacuahn vederihquentiyon yahn Ndudo yahn ne, Ndudo min che redin che renahn ihyan cha che cuaco ne, cuihco vih ne ihyan chuhn cava man ne. ¹⁸ Nduhca che te ne ntiyon u, dechuh ne u van ihyan nunde ne, tihca cah ntiyon ihyan chuhn, dechuh ihyan van ihyan nunde. ¹⁹ A cava ihyan chuhn che cahco mendahn u coh, cava che cotahno ye ndudo ndah yahn ne, ne runecade cuahtenan ye.

²⁰ 'Rica ndih, ndiyu deman cava ihyan chuhn, te namin cava ihyan che cotahno ye u adiva, yahn che cahnevan ye ndudo che cuahndudo ihyan chuhn. ²¹ Chidá, nduhca u nduco ne ne, ama no vederendedecadino yuhn vo ne, ricá ndih che din ne che ama ndudo no co nducoyaca ye, cohahtino ye uvo. Nahn che ama ndudo no co nducoyaca ye, cava che cotahno ihyan iyehense che ndih dechuh ne

u. ²² Vederihquentiyon che te ne u ne, namin c̄ah ihyan chuhn, c̄ava che ama ndudo no co ye, nduhc̄a che u nduco ndih ne, ama no vederendedecadino yuhn vo. ²³ Ndih ne, rinduco ne u, ne u ne, rinducó ihyan chuhn, c̄ava che ama ndudo no co ye. Nduco tihc̄a ne, tumacadino ihyan nunde che dechuh ne u man, yahino ne ihyan chuhn nduhc̄a che yahino ne u man.

²⁴ 'Chidá, ihyan chuhn che tendahnun ne c̄ava che co nduco ye u ne, náhn che cuahtenan ye nducó nan che conán, c̄ava che tumacadino ye yahn vederihquentiyon che numacuahn vedeyahino yahn ne ndahco ne táh nde ro che metah cuhnde iyehense. ²⁵ Chidá che va ne vahchetero, ihyan nunde ne, hua rendihche ye ndih, ate u ne, rendihché ndih. Me ihyan chuhn ne, a devano ye che ndih dechuh ne u. ²⁶ A c̄ah cuandé ihyan chuhn yahn vederihquentiyon yahn ne, ne conduco cá ihyan, quendí c̄ah cuandé ihyan, c̄ava che, nduhc̄a che yahino ne u ne, tihc̄a din yahino ne ihyan.

18

Din se preso Dihvo vo Jesucristo

¹ Chihno rahn Dihvo vo dehtenduh che tuhchan ne, chica ye min nduco ihyan apóstol yahn ye, cuahn ye tama lado viche ama ya che duche Cedrón. Ama cuan min ne, va yahn ndata, ne min chenda ye nduco vih. ² Judas, sahn min che a rihco cade se che ndihcue ndeh se Dihvo vo ne, namin a rendihche se min, te ama ndeh yune chahn Dihvo vo nduco ihyan apóstol yahn ye. ³ Nducote a rendihche se min ne, hua chi vahche yahn se, ne chahn cuaco no se nan che quenun Dihvo vo. Nduco se ama yahn sandado man, policia yahn yaco man, che dechuh chidocuyan ndinan nduco sahn fariseo. Sandado chahn man, policia man ne, nda se espada man, linterna man. Cuahn che a nda nino

sahn chahn ne, ⁴ nducote a devano Dihvo vo nducuahn che va che cuahno co ye ne, quendaḥ ye van ihyan apóstol yahn ye ne, tumerune ye sahn:

—¿Duh rinuhn nchuhn ne?

⁵ Ndahconan sahn chahn, ne rahn se ri se ihyan:

—Jesús yahn yan Nazaret, rinuhn nuhn.

Rahn ye ri ye sahn:

—A u che rahn nduco nchuhn.

Judas, sahn min che ndihcue ndeh se Dihvo vo ne, min quenun se van sahn chahn. ⁶ Cuahn che rahn Dihvo vo ri ye sahn chahn che a ihyan min che rinuhn se ne, chica dama nducoyaca se, ne chera se nde ndiyahn. ⁷ Tuhme ndaconan tumerune Dihvo vo sahn:

—¿Duh rinuhn nchuhn ne?

Rahn se ri se ihyan:

—Jesús yahn yan Nazaret rinuhn nuhn.

⁸ Rahn ye ri ye sahn:

—A rahn rí nchuhn te a u che rahn nduco ne. Nducote u che rinuhn ne ne, cuahnecon ne che nahñ ihyan chuhn.

⁹ Tihca chi cava che conahn nduhca che rahn man Dihvo vo tuhca: “Ihyan che tendahnun Dendiohs Chida cava che conduco ye u ne, hua chinda nde ama ye.”

¹⁰ Simón Pedro ne, nda ye ama espada. Ndetendaḥ ye, ne chahn ye ama sahn decayha yahn chidocuyan che tahque ndinan che duche se Malco, ne chaondaḥ ye revan se lado tah cuaco se. ¹¹ Ate rahn Dihvo vo ri ye Pedro:

—Cuentihyen ndah espada tih chete vaco. Va che chuhríhn nducuahn che a ndihco cade Dendiohs Chida.

Quenda se Dihvo vo Jesucristo nan chidocuyan che tahque ndinan

¹² Sandado chahn nduco sahn ndinan yahn se man, sahn policia yahn yaco man ne, chi ihyo se Dihvo vo, din se preso ihyan. ¹³ Quenda se ihyan ndevaco Anás, inchahn

ndico Caifás, chidocuyan che tahque ndinan ye nduyo min. ¹⁴ Caifás ne, a ihyan min che rahn ye ri ye sahn ndinan yahn nación yahn Israel, che tahque ndahca che ama no ihyan coh ye cava nducoyaca ihyan nación yahn ye.

Pedro ne, rahn ye te hua rendihche ye Dihvo vo Jesucristo

¹⁵ Simón Pedro nduco tama ihyan apóstol ne, cuahn ye diyahn diyahn cuahn nan cuahn Dihvo vo. Ihyan apóstol che tama me ne, a rendihche chidocuyan ndinan me ihyan, ne chemin che chi chenda ye ura che nda Dihvo vo, quenun ye nan che ri chevah vaco chidocuyan ndinan me. ¹⁶ Ate Pedro ne, chandi ye cuahn chevah me. Tuhme quenda ihyan apóstol che tama me, ne yahve ye tahn che redin cudado chendevah me, ne quenda ye Pedro cuahn chete me. ¹⁷ Tahn che redin cudado chendevah me ne, tumerume te Pedro:

—¿A ndiyu nduco di rindoque ihyan cah ne?

Ndahconan Pedro ne, rahn ye ri ye tahn:

—Hua. Hua rinducó ihyan.

¹⁸ Nducote ama iche vino min ne, sahn decahya yahn chidocuyan man, sahn policía man, ndihco se ama vacoyahn, ne vatendi se rech ihno se sahn. Namin Pedro ne, nduco ye sahn chahn, nti ye chihto vacoyahn me, rech ihno ye ihyan.

Chihnde cade yahn Dihvo vo Jesucristo nan chidocuyan che tahque ndinan

¹⁹ Chicarune chidocuyan che tahque ndinan me Dihvo vo, duh nduh ihyan che rinduco ye ihyan man, deh che ricuahn ye man. ²⁰ Rahn Dihvo vo ri ye chidocuyan me:

—U ne, cuahn dama chicuahn van nducoyaca ihyan, chete yaco chahte man, yaco cahya man, nan che rendo dama nducoyaca ihyan nación yahn Israel. Dehve

chicuáhn cuahn man cuahn ndeh. ²¹ Ndotenan che u cacarune ne ne, cuicarune ne ihyan che chicuáhn. Ihyan chahn cahma ye co ye ndih deh che chicuáhn ihyan.

²² Cuahn che tihca rahn Dihvo ne, chahn ama sahn policia yahn yaco vaconan ye, ne rahn se ri se ihyan:

—¿Dehco che tihca ndahconen yahn chidocuyan ndinan?

²³ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Ndete che hua tihca che rahn ne, cahme ti quenan che hua ndahca rahn. Ate ndete che ndahca rahn ne, hua ndahca din che chehn u.

²⁴ Tuhme ndedechuh Anás Dihvo vo, nchiche ihyo ye, tah Caifás, chidocuyan che tahque ndinan.

Ndaconan rahn Pedro che hua rendihche ye Dihvo vo Jesucristo

²⁵ Numanahn min ne, nti Pedro recah ihno ye ihyan chihto vacoyahn, ne tumerune sahn che chenun min ihyan:

—¿A ndiyu nduco di rindoque ihyan cah ne?

Ndahconan Pedro yahn se:

—Hua. Hua rinducó ihyan.

²⁶ Tuhme ama sahn decahya yahn chidocuyan che tahque ndinan, sahn vih sahn che chacondah Pedro revan me ne, rahn se ri se Pedro:

—¿Taca hua?, te u ne, ndihcheró di nduco ye min van yahn ndata me.

²⁷ Ndaconan rahn Pedro che hua rendihche ye Dihvo vo, ne ura min cah tuh.

Quenda se Dihvo vo Jesucristo nan Pilato

²⁸ Tuhme quenda sahn ndinan chahn Dihvo vo, chica se vaco Caifás, ne nda se nduco ye nan palacio yahn gobernador. Ura min ne, a chi dave. Sahn chahn ne, hua chenda se chete palacio me, te rahco se te cahnda yahn se,

ne hua co conduco se, ro yudo me. ²⁹ Nducote hua chenda se ne, quendaḥ Pilato, ne tumerune se sahn:

—¿Deh yahn che rica nunde nchuhn yahn ihyan cuh ne?

³⁰ Ndahconan sahn chahn, ne rahn se:

—A che a duhtuno ihyan sahn tih, ne chemin che checu nuhn sahn taḥ ne.

³¹ Tuhme rahn Pilato ri se sahn chahn:

—Cuiquenda nchuhn ihyan, cotechecaḍe man ne yahn ye nduhca che rihquentiyon ley yahn ne.

Ndahconan sahn chahn, ne rahn se:

—Ate nuhn ihyan naci6n yahn Israel ne, metah veder-ihquentiyon yahn nuhn cava che cahno nuhn ihyan.

³² Nduco tihca ne, canan chinahn che rahn Dihvo vo nduhca che va che cahno se ihyan. ³³ Ndaconan ndonda Pilato chete palacio, ne cah se Dihvo vo, tumerune se ihyan:

—¿A ndih che Rey yahn ihyan naci6n yahn Israel ne?

³⁴ Rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—¿A che rendedecadine man che tihca retumerone, o a ihyan rahn ye ri ye di ne?

³⁵ Ndahconan Pilato, ne rahn se:

—U ne, ndiyu ihyan naci6n yahn Israel u. Sahn naci6n yahn ne man, chidocuyan ndinan man, checu se ndih taḥ. ¿Deh din ne ne?

³⁶ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye sahn:

—Ndiyu iyehnse cuh che rihquentiy6n. Chemin che ihyan che rinduco ye u ne, hua cuhn ye cava che ndedevahn ye u taḥ sahn sih.

³⁷ Rahn Pilato ri se ihyan:

—¿A Rey ndih tuhme ne?

Ndahconan ye, ne rahn ye ri ye sahn:

—Rey u, nduhçá che rahn. U ne, ndá iyehñse cuh, chihñdeyán, çava che cuahñdudó ndudo cuáco. Nducoyáca ihyan che renevahñecun ye ndudo cuáco ne, rihcovan ye che rahñdudó.

³⁸ Rahn Pilato ri se ihyan:

—¿Deh ndudo cuáco che tihçá rahn ne yahn ne?

Chihco çade se che çahño se Dihvo vo Jesucristo

Chihño rahn Pilato chemin ne, quendáh se tãma yune, ne rahn se ri se sahn ndinãan chahn:

—Ihyan cuh ne, nde ama nunde yahn ye metah.
³⁹ Nchuhn ne, va costumbre yahn ne che ntãhté adeco-
duhno preso che nahn ne vihco ro yudo. ¿A nahn ne che
ntãhté ihyan cuh che Rey yahn ne ne?

⁴⁰ Tuhme ndaconan cah sahn chahn:

—¿Sahn tih ne, hua! ¿Cuentahte ne Barrabás!

Me Barrabás ne, ama sahn duco.

19

¹ Tuhme chihquentiyon Pilato che chahn sandado Dihvo vo. ² Sandado chahn ne, dendah se ama corona yan, tihyon se tin Dihvo vo, ne tihyon se ama tino morado ihyan, nduhçá tino che rahtenun rey. ³ Chihño min ne, ndo ðama se nan ye, ne redin çá se che rendeva se yavenãan ye. Rah se:

—¿Ndeva vo yavenãan Rey yahn ihyan nación yahn Israel!

Namin chahn se vaconãan ye.

⁴ Quendáh tun Pilato, ne rahn se ri se sahn ndinãan chahn:

—Condihe nchuhn. Ndetendáh ihyan meniyon çava che codevano ne te metah nde ama nunde yahn ye.

⁵ Quendaḥ Dihvo vo, quenun tin ye corona yaṅ me maṅ, quenun ye tino morado me maṅ. Tuhme raḥn Pilato ri se saḥn chahn:

—¡Nga ye! ¡Condihchero nchuhn ihyan!

⁶ Cuahn che ndihchero chidocuyan ndinaṅ chahn maṅ, saḥn policia maṅ, Dihvo vo ne, numacuahn vedetaṅ cah se:

—¡Cuaconahn yaḥ ne saḥn! ¡Cuaconahn yaḥ ne saḥn!

Raḥn Pilato ri se saḥn:

—Cuiquenda maṅ nchuhn ihyan, cuaconahn yaḥ ne ihyan, te u ne, a techecade yahn ye, ne a devano te metah nde ama nunde yahn ye.

⁷ Ndahconan saḥn chahn, ne raḥn se ri se Pilato:

—Saḥn tih ne, va che coh se, te tihca rihquentiyon ley yahn nuhn yahn che raḥn se che Daya Dendiohs saḥn.

⁸ Cuahn chihnevan Pilato che tihca raḥn saḥn chahn ne, nde tahque dihya se chi. ⁹ Ndaconan ndonda se chete palacio yahn se, ne tumerune se Dihvo vo:

—¿Ti yaṅ vaco ne ne?

Ate Dihvo vo ne, nde hua ndahconan ye yahn se.

¹⁰ Tuhme raḥn se ri se ihyan:

—¿Dehco che hua rendahconan ne yaḥn? ¿A hua devano ne te va vederihquentiyon yaḥn? Co ndahco libre ndih ndete che naḥn. Namin co cahcantiyon che conan yaḥ ne.

¹¹ Ndahconan Dihvo vo, ne raḥn ye ri ye saḥn:

—Nde ama vederihquentiyon, hua co conan come nan, ndete che Dendiohs hua te ye di. Chemin che saḥn che checu se u tah ne, tahque chendihco se nunde che co di.

¹² A nde ura min rinuhn ino Pilato taça co ndahco se libre Dihvo vo, ate saḥn ndinaṅ chahn ne, cah se yahn se:

—Ndete che ndahco ne libre sahn tih ne, jhua amigo yahn ne emperador ndih!, te adecoduhno ihyan che nahn co ye rey ne, redin vahche ye yahn ye.

¹³ Cuahn che chihnevan Pilato che tihca rahn sahn chahn ne, chihquentiyon se che ndiquendah Dihvo vo, ne chihnde se nan che retechecade se, nan che duche Gabata che devaco hebreo, che conahn tuhca: “Nan Che Chenun Tu.” ¹⁴ Ura min ne, ri tenduh nan mahñ yahn, ne a tama ro me che ro yudo. Tuhme rahn Pilato ri se sahn ndinan chahn:

—¡Nga Rey yahn nchuhn!

¹⁵ Ate sahn chahn ne, rah se:

—¡Cuedecuihno ne sahn! ¡Cuedecuihno ne sahn! ¡Cuaconahn yah ne sahn!

Rahn Pilato ri se sahn chahn:

—¿Taca che cuaconahn yah Rey yahn ne?

Ate sahn chicocuyan ndinan chahn ne, ndahconan se, ne rahn se ri se Pilato:

—Nuhn ne, atenan emperador che rey yahn nuhn.

¹⁶ Nduco ndudo che tihca rahn se ne, ndahco Pilato Dihvo vo tah se cava che conan yah ye, ne quenda se ihyan.

Chaconahn yah se Dihvo vo Jesuchristo

¹⁷ Quenda se Dihvo vo, ne quenda ye cruz nan che va che conan yah ye, cuahn ye ama cuan nan che duche Cuete Ine Tin Tenahn, ne che devaco hebreo ne, duche Gólgota.

¹⁸ Min chaconahn yah se Dihvo vo dama nduco o se, ama se ama ama lado chihto nan ye. ¹⁹ Dirun Pilato ama letrero, ne chihquentiyon se che quenan tin cruz. Ndirun tuhca: “Ihyan cuh che Jesús yahn yan Nazaret, Rey yahn ihyan nación yahn Israel.” ²⁰ Ama yahn sahn nación yahn Israel ndihchenan se che tihca ndirun, te nan che chaconahn yah se Dihvo vo ne, nino viyan me. Letrero me ne, ndirun devaco hebreo man, griego man, latin man.

²¹ Chidocuyān ndinān chahn ne, rahn se ri se Pilato:

—Hua ndahca che dirun ne “Rey yahn ihyan naci6n yahn Israel.” Tahque ndah ne, codirun ne “Ihyan cuh ne, rahn ye che man ye che Rey yahn ihyan naci6n yahn Israel.”

²² Ate Pilato ne, rahn se ri se sahn:

—Che dirun ne, a tihca conan, ametah ndahcorun.

²³ Cuahn che a chihno chaconahn yah sandado chahn Dihvo vo ne, cahn man se tino yahn ye van cun se. Namin chetah se cahteca tu yahn ye, ne nducote chemin ne, hua ntahyon te ndiya ne, ²⁴⁻²⁵ chemin che rahn se nduco vih:

—Tahque ndah ne, hua ndeh vo, ne tendah vo suerte yuhn vo cava che cadino vo cha uvo che quendah yuhn vo che co yuhn vo.

Tihca din se, ne chinahn nduhca che ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Cahn man se tino yahn nduco vih, ne tendah se suerte cha sahn quendah yahn se che co yahn se tino tu yahn.”

Chihto cruz nan che quenān yah Dihvo vo ne, nti chaco ye man, coh chaco ye María, ndahta yahn Cleofas man, María yahn yan Magdala man. ²⁶ Cuahn che ndihchero Dihvo vo chaco ye man, ama ihyan ap6stol, ihyan min che ama din yahino ye man, che vatendi ye min ne, rahn ye ri ye chaco ye:

—Chac6, nga daya ne, nti se tan.

²⁷ Namin rahn ye ri ye ihyan ap6stol me:

—Nga cheque, nti ye tan.

Nde ro min ndeva ihyan ap6stol min chaco Dihvo vo ndevaco ye.

Chih Dihvo vo Jesucristo

²⁸ Chihno min ne, nducote a devano Dihvo vo che a chinahn nducuahn ne, cava che conan conahn nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs ne, rahn ye:

—Yaca rí.

²⁹ Va ama jarro min ndito vino. Tuhme chaconahn sahn chahn ama esponja tin ama nduco che duche hisopo, ne decahnda se esponja me nduco vino me, chaconahn se chende Dihvo vo. ³⁰ Tihve ye vino me, ne rahn ye:

—Man ne, a chinahn nducuahn.

Tuhme chendih ye, ne chih ye.

Ama sandado ne, terun se lanza ticua Dihvo vo Jesucristo

³¹ A tama ro me che vihco ro yudo, ne chemin che hua nahn chidocuyan ndinan chahn che cuahtendihco tenahn nan cruz ro che rahtetuhno ihyan, te ama yudo ro min. Chemin che chica se Pilato che dechuh se sandado che cahñ se, ndeh se ine dihma ihyan che chenani yah chahn, ne ndedevah se ihyan. ³² Tuhme tahve Pilato sandado, chahn se, ndeh se ine dihma ama sahn che quenani yah chihto nan Dihvo vo. Chihno min ne, ndeh se ine dihma sahn che tama me.

³³ Me cuahn che chahn nda se nan che quenani yah Dihvo vo ne, ndihchero se che a ndih ye. Chemin che ametah ndeh se ine dihma ye.

³⁴ Ate nde nduco nduh ne, cah ama sandado lanza ticua ye nino van chete ye, ne quendañ yun man, nune man.

³⁵ U che dirun caça cuh ne, cuaco ndudo che dirun, te man ndihcheró che tihca chi. Dirun yahn cava che namin nchuhn ne, cotahno ne. ³⁶ Tihca chahno chi Dihvo vo cava che conahn nduhca che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Hua ndeh se nde ama ine yahn ye.”

³⁷ Namin chinahn nduhca che a ndirun tama cuan nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Cuahtendi se, ndihchero se ihyan che cah se lanza.”

Quenun Dihvo vo Jesucristo chete yayan

³⁸ Chihno min ne, ama ihyan yan Arimatea che duche ye José, che chitahno ye Dihvo vo cuahn ndeh yahn che

vah ye chidocuyan ndinan chahn ne, chica ye Pilato cava che cah yune se che ndedevah ye Dihvo vo, quenda ye ihyan, cuhche ye ihyan. Cah yune Pilato, ne chahn José quenda ye Dihvo vo. ³⁹ Nicodemo, ihyan min che chahn ye vino chendihchero ye Dihvo vo ne, namin chahn ye nduco José, ne quenda ye ndico ndiche kilo nunedan che ndindah nduco mirra man, áloes man. ⁴⁰ Ndedevah ihyan chahn Dihvo vo, ne chacotahme ye nunedan me tino, chahcotuma ye Dihvo vo nduhca costumbre yahn ihyan nación yahn Israel che rihche ye tenahn. ⁴¹ Nino nan che nahn yah se Dihvo vo ne, va ama cuan nan che va yahn ndata. Min va ama yayan ra nan che nde ama tenahn metah conun ye. ⁴² Min chaconuhn ihyan chahn Dihvo vo yahn che nino ri, te a cuanan ro che rahtetuhno ihyan.

20

Ntuche Dihvo vo Jesucristo van tenahn

¹ Ro che ndeva ndate ne, chahn María yahn yan Magdala vateyan dahca, nan yayan nan che quenun Dihvo vo, ne cuahn che nda ye ne, a ndavi tu chahno che ndechendih chende yayan me. ² Tuhme conahn ye rano ye nan che quenun Simón Pedro nduco tama ihyan apóstol, ihyan min che ama din yahino Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Ndetendah ihyan Dihvo vo chete yayan, ne hua devano nuhn ti quenda ye ihyan.

³ Ndetahno cuahn Pedro nduco ihyan apóstol che tama me nan yayan. ⁴ Ama rano nduh che o ye cuahn ye, ate ihyan che tama me ne, tahque dito chano ye che co Pedro, ne tahque menan ca nda ye nan yayan me. ⁵ Ndiichenun ye chete yayan me, ne ndihchero ye tino che chahcotuma ihyan Dihvo vo che chetave min, ate hua chenda ye. ⁶ Numanahn min ne, nda Simón Pedro, ne chenda ye chete

yayan me. Namin ndihchero ye tino chahn che chetave min. ⁷ Avane ne, tino che chacotuma tin Dihvo vo ne, ndechetive, quendite ama lado. ⁸ Tuhme chenda ihyan apóstol che tama me chete yayan, ne ndihchero ye nduhca che chi, ne chitahno ye. ⁹ Ro min ne, metah conahn ihyan chahn che a ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs nduhca che va che ntuche Dihvo vo van tenahn. ¹⁰ Chihno min ne, ndaconan ihyan apóstol chahn nan che chenun ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, chihnde ro ye nan María yahn yan Magdala

¹¹ Numanahn min ne, ndaconan María, ne chihnde ye chihto yayan me, raco ye. Ura che raco ye ne, ndihchenun ye chete yayan me, ¹² ne ndihchero ye o ángel chenun ye tino cua, vate ye nan che chacondihte ihyan Dihvo vo. Ama ye cuahn nan che chi nihno tin Dihvo vo, ne tama ye ne, cuahn ndiya cah ye. ¹³ Tumerune ángel chahn ihyan:

—¿Deh cuande che reque ne?

Ndahconan María, ne rahn ye ri ye ángel chahn:

—Racó yahn che quenda ihyan Dihvé, ne hua devanó ti chengu ye ihyan.

¹⁴ Cade chihno rahn ye chemin cuahn che ndaconan ye, ne ndihchero ye Dihvo vo che nti ye min, ate hua devano ye che ihyan min. ¹⁵ Tuhme tumerune Dihvo vo ihyan, ne rahn ye:

—¿Deh cuande che reque ne? ¿Duh rinohn ne?

María ne, rahco ye te co sahn che redin cudado yahn ndata me, ne rahn ye:

—Ndete che ndih quenda ne Dihvé ne, cahma ne co ne u ti chengu ne ihyan, cava che cah quenguá ihyan.

¹⁶ Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—¡María!

Ndaconan María, ne rahn ye devaco yahn ye, hebreo, ri ye Dihvo vo:

—¡Raboni! —che nahn cahma Ihyan Ricuahn.

¹⁷ Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Hua nahn tah u, te metah nahn nan va Chidá. Tahque ndah ne, cuehn ngo ihyan apóstol yáhn che náhn nan va Chidá, ihyan min che Chida nchuhn man, Dendiohs yáhn man, Dendiohs yahn ne man.

¹⁸ Tuhme chahn María chego ye ihyan apóstol chahn che ndihchero ye Dihvo vo man, nduhca che rahn ye ri ye ihyan man.

Chihnde ro Dihvo vo Jesucristo nan ihyan apóstol yahn ye

¹⁹ A ro min no cuahn che a chi man ne, ndi dama ihyan apóstol chahn, ne nenecahde ye vah nan che chenun ye yahn che vah ye sahn ndinan yahn ihyan nación yahn Israel. Ura min ne, adenan chenda Dihvo vo vah, chandi ye mendahn, ne rahn ye:

—Dendiohs din yahino ye nchuhn. Hua dehve rahco ne.

²⁰ Chihno rahn Dihvo vo chemin ne, nahme ye tah ye nan che nchuh clavo man, ticua ye man, ihyan chahn, ne ama chi yeno ye ndihchero ye ihyan. ²¹ Ndaconan rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Dendiohs din yahino ye nchuhn. Hua dehve rahco ne.

Namin rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Nduhca che dechuh Chidá u ne, namin dechúh nchuhn.

²² Tuhme tivenan ye ihyan chahn, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Conun Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn. ²³ Ndete che nchahco ne nunde yahn adecoduhno ihyan ne, a

ndaça ye vederenchahco. Me ndete che hua ne, a hua ndaça ye.

Tomás ne, chitahno ye che ntuche Dihvo vo Jesucristo cuahn che ndihchero man ye ihyan

²⁴ Ama ihyan apóstol chahn che duche ye Tomás, ihyan min che ntaḥco ihyan che duche ye “Cuahche” ne, metah ye ro che nda Dihvo vo. ²⁵ Cuahn che nta ye ne, raḥn ihyan chenahn chahn ri ye ihyan:

—A ntuche Dihvo vo. A ndihchero nuhn ihyan.

Ate raḥn Tomás ri ye ihyan chahn:

—Atenan che terún ndutitah yahvetah ye nan che nchuh clavo man, ticua ye nan che nchuh lanza man, tuhme cotahnó che a ntuche ye.

²⁶ Chihno nine ro ne, nto dama tun ihyan apóstol chahn chete ama vah, ne ro min ne, nduco Tomás quenun ye min. Andahre ntude chendevah ne, chenda Dihvo vo chandi ye mendahn, ne raḥn ye:

—Dendiohs din yahino ye nchuhn. Hua dehve raḥco ne.

²⁷ Tuhme raḥn ye ri ye Tomás:

—Condihchero yahvetah, ne cueteron ndutitah. Namin cueteron ndutitah ticuá. Cuitehne, che a ntuché. Hua o ndedecadine.

²⁸ Tuhme raḥn Tomás ri ye Dihvo vo:

—¡Ndiḥ che Dihvé man, Dendiohs yahn man!

²⁹ Raḥn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Tomás, man ne, ritehne yahn che ndihchero u. Ndah ro yahn ihyan che andahre hua rendihchero ye u, ate ritahno ye u.

Chirun caça cuh caça che cotahno ihyan Dihvo vo Jesucristo

³⁰ Dihvo vo Jesucristo ne, ama ndeh nan ca vederihno din ye nan ihyan apóstol yahn ye che hua ndirun nan caça cuh. ³¹ Me nducuahn che ndirun ne, caça che

cotahno nchuhn che Dihvo vo Jesucristo ne, a ihyan min che a va cãde che chi ye ndedevahn ye ihyan iyehense man, a ihyan min che Daya Dendiohs man, ne nduco che cotahno ne ihyan ne, ndevahn ne, cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro.

21

Dihvo vo Jesucristo ne, ndã ye nan chenun ndache ihyan apóstol yahn ye

¹ Chihno min ne, ndã Dihvo vo nan che chenun ihyan apóstol yahn ye, chihto vine yahn Galilea nino yan Tiberias. Tuhcã chi: ² Nto dama ihyan apóstol chahn, Simón Pedro man, Tomás, ihyan min che ntahco ihyan che duche ye “Cuahche” man, Natanael yahn yan Caná, estado yahn Galilea man, nduh che o sahn daya Zebedéo man, nduco te o ihyan apóstol man. ³ Rahn Simón Pedro ri ye ihyan chahn:

—Cãhn cotãh yahca.

Rahn ihyan chahn ri ye ihyan:

—Namin nuhn ne, cãhn nuhn nduco ne.

Tuhme cuahn ye, ne chahtenun ye ama barco che va nan vine me, ate numa yan min ne, nde ama yahca hua chetãh ye. ⁴ Cuahn che a cochi ri dave ne, ndã Dihvo vo chihto vine me, ate ihyan apóstol chahn ne, hua nchanan ye che ihyan min. ⁵ Tuhme rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Nchuhn sahn cahya, ¿a hua ndaca ne nde ama yahca ne?

Ndahconan ihyan chahn, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Nde ama te hua ndaca nuhn.

⁶ Rahn ye ri ye ihyan chahn:

—Cotihyon nchuhn yana yahn ne lađo tah cuaco barco, ne ndaca ne ite.

Tihca din ihyan chahn, ne cuahn che ndetendah ye yana me ne, nde hua richa ye che ama ndito yahca. ⁷Tuhme ama ihyan apóstol, ihyan min che ama din yahino Dihvo vo ihyan ne, rahn ye ri ye Pedro:

—¡A Dihvo vo che nda ye tan!

Ndetahno che chihnevan Simón Pedro yahn Dihvo vo ne, ndonun ye tino menan yahn ye, ne ca nun ye van nune che cahñ ye nan che va ye. ⁸Nan chenun ihyan apóstol chenahn chahn nduco chihto vine ne, ri tenduh ama ciento metro. Chicañca ye barco me nde min, chihnda ye yana me, ndito yahca. ⁹Cuahn che ndiquendah ye chete barco me ne, ndihchero ye che va ama vacoyahn, ama chenun nducoyahn, ne quendudo ama yahca nan nducoyahn me, riyuche te. Namin va pan. ¹⁰Rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Te nchuhn neve yahca che cade chetañ ne.

¹¹Chenda Simón Pedro chete barco me, ne chihnda ye yana me, ndetendah ye van nune. Chenun deman yahca rahte, ri ama ciento quenan o raco ndiche ino te. Andahre ama yahn te, ate hua chendan yana me. ¹²Tuhme rahn Dihvo vo ri ye ihyan chahn:

—Cochi nchuhn, cahdino ne.

Ihyan apóstol chahn ne, a devano ye che Dihvo vo, ne chemin che nde hua chihquino ye tumerune ye ihyan duh ihyan ye. ¹³Chahn nda Dihvo vo, ne chetañ ye pan me man, yahca me man, ne cah ye, cheh ihyan chahn.

¹⁴A ro min chi ino yune che chendihchero Dihvo vo ihyan apóstol yahn ye cuahn che a ntuche ye van tenahn.

Dihvo vo Jesucristo ne, yahve ye Simón Pedro

¹⁵Cuahn che a chihno cahdino ihyan chahn ne, tumerune Dihvo vo Pedro:

—Simón, daya Jonás, ja tahque yahine u che co ihyan chuhn ne?

Ndahconan Simón Pedro yahn ye:

—Taca hua, Dihvé. Yahinó ndih. A man ne devano ne. Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Tuhme ne, codin cudado ihyan yáhn.

¹⁶ Ndaconan tumerune ye ihyan, chi o yune:

—Simón, daya Jonás, ¿a yahine u ne?

Ndahconan Pedro yahn ye:

—Taca hua, Dihvé. Yahinó ndih. A man ne devano ne. Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Tuhme ne, codin cudado ihyan yáhn.

¹⁷ Ndaconan tumerune ye ihyan, chi ino yune:

—Simón, daya Jonás, ¿a yahine u ne?

Nducote a nde ino yune che tumerune ye Pedro ndete che a yahino ye ihyan ne, chi ndache ye, ne rahn ye:

—Dihvé, a man ne devano ne nducuahn. A devano ne che yahinó ndih.

Rahn Dihvo vo ri ye ihyan:

—Tuhme ne, codin cudado ihyan yáhn. ¹⁸ Cuaco rahn rí di te cuahn che decahya di ne, rendonon man tino yehn, ne rehn ti che nahn cahn. Ate cuahn che a co ndico di ne, ntah reche, ne tama ca ihyan ntihton ye tino yehn di, ne quenda ye di nan che hua nahn cahn.

¹⁹ Che tihca rahn Dihvo vo ri ye Pedro ne, conahn nduhca che va che cahco mendaahn ye ihyan nan ntiyon yahn Dendiohs, cahno se ihyan. Tuhme rahn Dihvo vo ri ye Pedro:

—¡Cuindoque u!

²⁰ Ura che cuahn ye ne, ndaconan Pedro, ne ndihchero ye che cuahn nduco ihyan apóstol min che ama din yahino Dihvo vo, ihyan min che dama chihnde ye nduco Dihvo vo cuahn che cheh vino ye me, ne tumerune ye duh che ndihcue ndeh ihyan. ²¹ Tuhme tumerune Pedro Dihvo vo:

—Dihvé, me ihyan tih ne, ¿deh co yahn ye ne?

²² Ndahconan Dihvo vo, ne rahn ye ri ye ihyan:

—Ndete che u nahn che conan ye iyehense nde ro che ndaconan chí ne, di ne, hua cuande yehn chemin. Cuindoque u.

²³ Chemin che chihnde ndudo van dihno vo che ihyan apóstol min ne, hua nda ro che coh ye. Ate Dihvo vo ne, ndiyu che rahn ye che hua coh ihyan min, te rahn ye te ndete che nahn ye che conan ihyan min nde ro che chi tun ye ne, hua cuande yahn Pedro chemin.

²⁴ A ihyan apóstol min che dirun ye caca cuh, ne a devano vo che nducuahn che dirun ye ne, cuaco.

²⁵ Ama ndeh nan ca dehtenduh che din Dihvo vo Jesucristo. Ndete che corun queri ama nan dehtenduh che din ye ne, rahcó te cuto libro numachahte iyehense, nde hua tuno nan che conun. Tihca chi.

El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila

New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 17 Oct 2021

6bd8292c-2070-5c2d-8b8b-378bf0f66afe